Helyi Esélyegyenlőségi Program 2015-2020

Lébény Város Önkormányzata

2015

Tartalom

1. Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3

1.1. Bevezetés 3

1.2. A település bemutatása 3

1.3. Értékeink, küldetésünk 8

1.4. Célok 9

2. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 11

2.1. Jogszabályi háttér bemutatása 11

2.2. Stratégiai környezet bemutatása 11

2.3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 13

2.4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 28

2.5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 38

2.6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 41

2.7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 46

2.8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 49

2.9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 50

3. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 51

3.1. A HEP IT részletei 51

3.2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 54

3.3. Megvalósítás 57

3.4. Elfogadás módja és dátuma 61

1. Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

1.1. Bevezetés

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Lébény Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

1.2. A település bemutatása

1.2.1. Lébény általános jellemzői, földrajzi elhelyezkedése

Lébény a Nyugat-Dunántúli régióban, Győr-Moson-Sopron megye Mosonmagyaróvári járásának déli peremén, a Hanság és Mosoni-sík kistájak határán fekszik, és a győri agglomeráció legnyugatibb tagja. A korábbi nagyközség a közigazgatási és igazságügyi miniszter javaslatára

Lébény fekvése Magyarországon

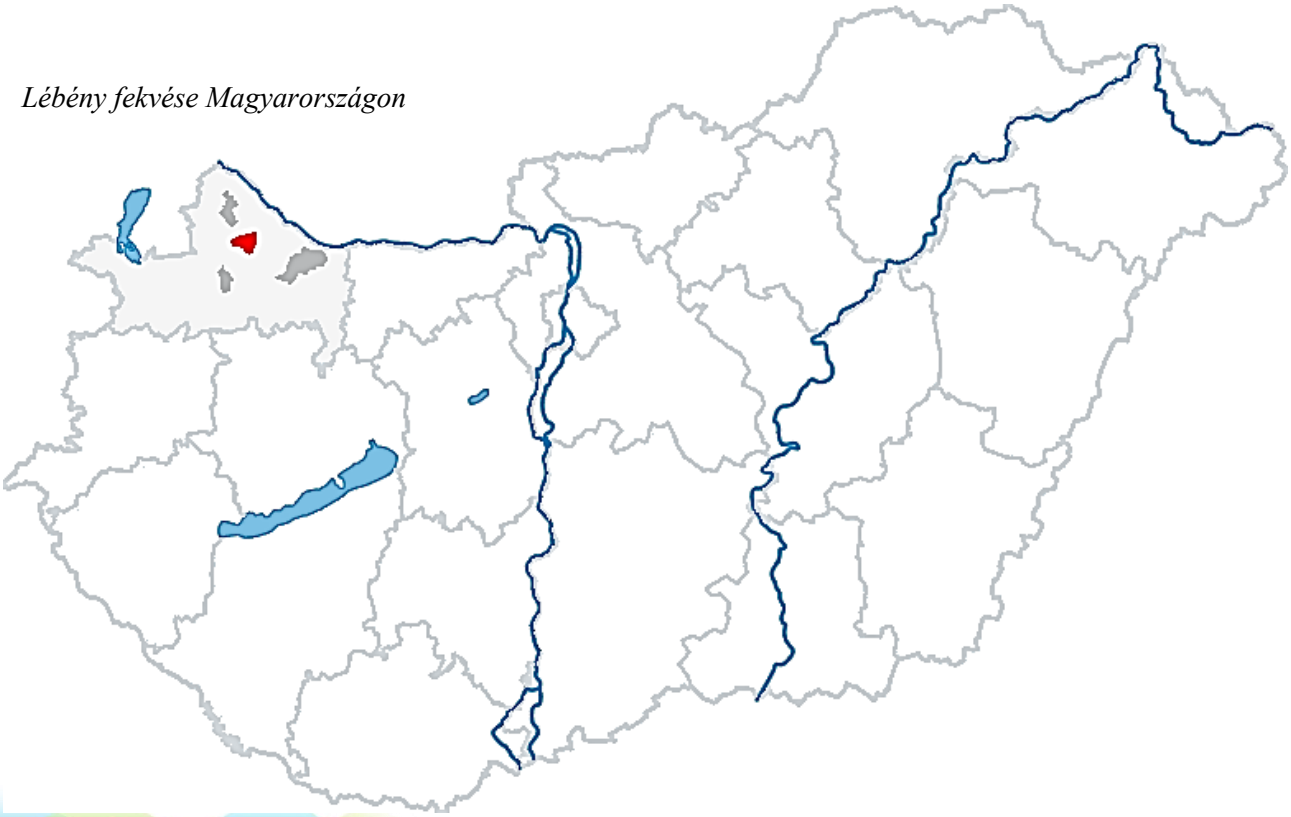

2013. július 15. napján városi címet kapott. A környező nagyobb városoktól (Győr, Mosonmagyaróvár, Csorna) egyaránt nagyjából 20–24 km távolságra van. Pozícióját nagyban meghatározza az is, hogy az M1-es autópálya és Budapest–Győr–Hegyeshalom–Rajka-vasútvonal mentén, közvetlen kapcsolódási lehetőséggel helyezkedik el. Ráadásul Győr és Mosonmagyaróvár között az egyetlen közvetlen autópálya kapcsolattal rendelkező település, és itt keresztezi az autópályát a Kelet-Hanság és Tóköz településeit a Szigetköz településeivel összekötő mellékút.

Megyei viszonylatban elmondható, hogy Lébény – méretét tekintve – a hetedik legnagyobb területű és a tizenhatodik legnépesebb Győr-Moson-Sopron 183 települése közül. A megye tizenkettedik, legfiatalabb városa. A járási szintet vizsgálva a kisváros a Mosonmagyaróvári járás déli, a Csornai járással határos peremén fekszik. A járás huszonhat települése közül, melyben Lébénnyel együtt három város található, a negyedik legnagyobb lélekszámú.

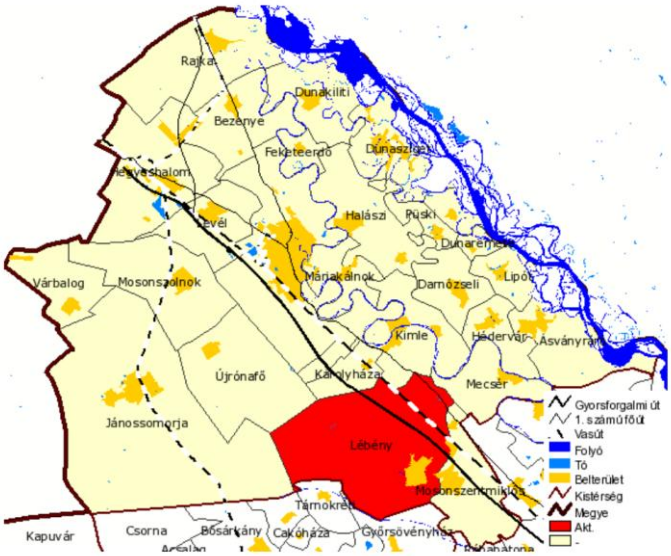

A Mosonmagyaróvári Járás térképe Forrás: TEIR Települési helyzetkép

Lébény 800 éves írott történelme során igazgatási, gazdasági, kulturális centrumként mindig kiemelkedett a közvetlen környezetéből, noha a Győr, Mosonmagyaróvár és Csorna városhármas közepén nem egyszerű hagyományos központi funkciókra szert tenni. Egyik legfontosabb és alapvető térségi szerepe az, hogy a vonzástérség egyetlen autópálya csomópontjával rendelkezik. Az autópálya csomópont hozadékaként létrejött ipari park révén a település jelentős térségi szereppel bír a foglalkozatás és a gazdaság terén is. Amellett, hogy a helyiek közül rengetegen ingáznak a közeli városokban lévő munkahelyekre, a településen dolgozók közel 30 százaléka bejáró.

1.2.2. Demográfiai helyzet

A település 800 éves történelme során, földrajzi fekvéséből is adódóan, nem egyszer élt meg drasztikus népességfogyást. Legnagyobb lélekszámát 1960-ra érte el közel 3600 fővel, ezt követően a természetes fogyás és az elvándorlás következtében a rendszerváltást követő évekig a népességszám folyamatos csökkenése volt megfigyelhető.

A település lakónépessége az elmúlt években 3220 és 3150 fő között mozgott, 2010-ben csökkenni kezdett, de jelenleg ismét növekvő tendenciát mutat (1. sz. táblázat).

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

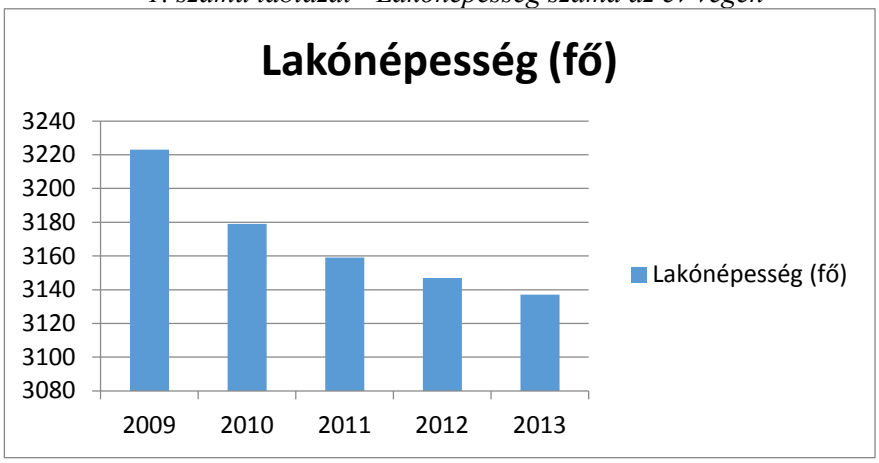

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség (2013)

állandó népesség száma 2013-ban	**3163 fő**
nő	1592 fő
	50,4 %
férfi	1571 fő
	49,6 %
0-2 évesek	79 fő
	2,49 %
0-14 éves nők	220 fő
	13,8 %
0-14 éves férfiak	263 fő
	16,7 %
15-17 éves nők	56 fő
	3,5 %
15-17 éves férfiak	47 fő
	2,9 %
18-59 éves nők	896 fő
	56,2 %
18-59 éves férfiak	965 fő
	61,4 %
60-64 éves nők	112 fő
	7 %
60-64 éves férfiak	101 fő
	6,4 %
65 év feletti nők	308 fő
	19,3 %
65 év feletti férfiak	195 fő
	12,4 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település népességének kormegoszlása az elöregedő társadalomra jellemző képet mutat (2. sz. táblázat). Ezt támasztja alá az öregedési index is, amely azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alatti személyre hány fő 65 éven felüli személy jut. Ez az index megmutatja, hogy a település népességére mi a

jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a település elöregedő (3. sz. táblázat).

3. számú táblázat - Öregedési index

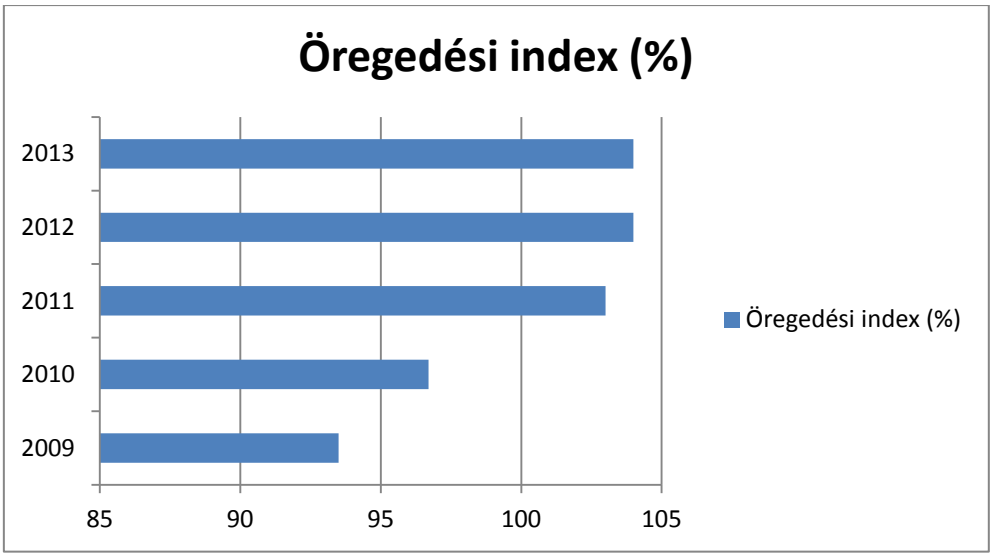

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A vándorlási mérleg az utóbbi években pozitív képet mutat (4. sz. táblázat). Ez az adat a település vonzerejét mutatja: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás a jellemző. A környező nagyobb városokból való kiköltözés egyelőre nem figyelhető meg nagyobb számban Lébényben. Feltehetően Lébény lakosságszámát is befolyásolni fogja ugyanakkor az a körülmény, hogy egyre többen településnek át az ország keleti feléből vagy a határon túlról a nyugati határ közelébe, kiemelten pedig Mosonmagyaróvárra és térségébe, a jobb munkalehetőségek reményében. Valószínűsíthető, hogy a kistérségi székhely város szálláshelyeinek telítődését követően ez a betelepülési hullám eléri majd a környező településeket, köztük Lébényt is.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

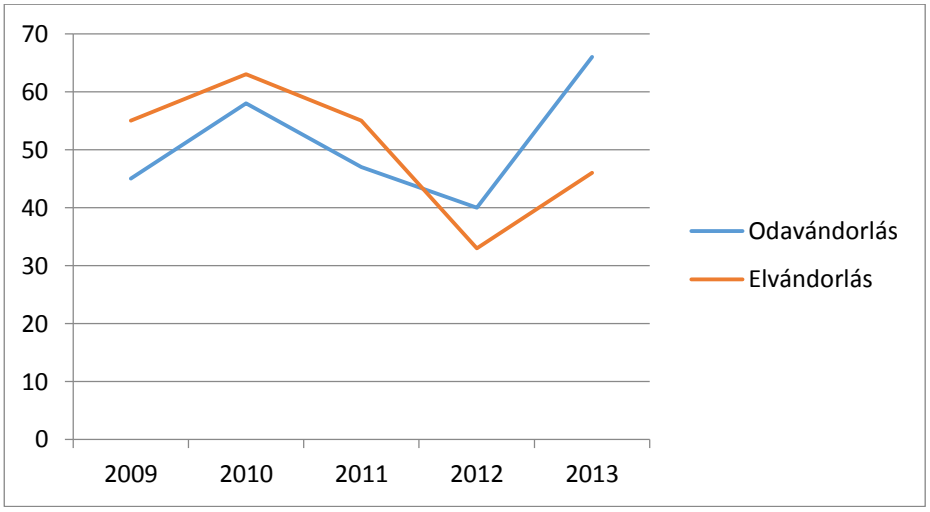

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás értéke a vizsgált időszakban negatív tartományban mozgott, amely azt jelenti, hogy a településen a halálozások száma meghaladta az élve születések számát (5. sz. táblázat).

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

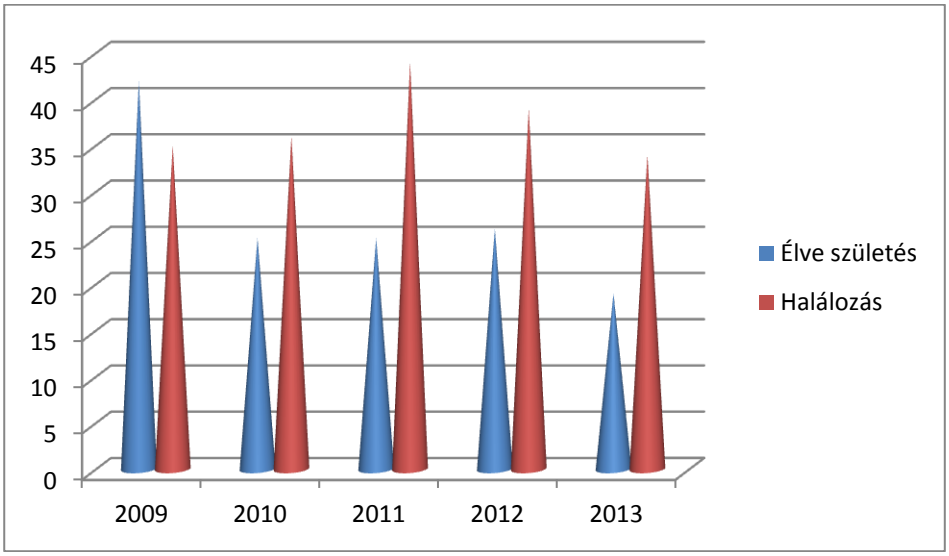

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

1.2.3. Oktatási, nevelési intézmények

Óvoda, Egységes Óvoda – Bölcsőde

A 2010-ig két épületben működő óvoda a megvalósult nagyszabású óvodafejlesztés révén egy teljesen új, hatcsoportos, akadálymentes óvodaépületbe költözhetett és európai színvonalon szolgálja a település lakosságát. Az intézmény többletszolgáltatásokat (fejlesztőpedagógus, logopédus, úszásoktatás, nyelvoktatás) is nyújt kisgyermekeknek. A településen 1991-ig működő bölcsődei szolgáltatás az elmúlt években végzett lakossági igényfelmérések fényében újraindulhatott, az óvoda keretein belül, amelynek átszervezése lehetővé tette közös óvodai bölcsődei csoport indítását. Ez a csoport maximum öt, 2 éves gyermek ellátását biztosítja, ami az intézmény jelzése alapján kezd kevésnek bizonyulni.

Általános Iskola

Az intézmény fenntartója a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, de működtetője a települési önkormányzat. Tizenhat tanulócsoport, két alsó tagozatos napközis, egy felső tagozatos tanulószobai csoport, valamint három zeneiskolai tanszak működik az intézményben. Az oktatás három egymáshoz közeli épületcsoportban folyik, az iskola épületeinek állaga, fűtési rendszere, az oktatás céljaira rendelkezésre álló helyiségek száma, alapterülete tekintetében, a közelmúlt felújításainak, korszerűsítéseinek is köszönhetően, alapvetően jó helyzetben van. Az iskolai informatikai infrastruktúra fejlettsége pályázati forrásnak köszönhetően szintén nagyon jó. Az általános iskolában folyó oktatás és tehetséggondozás hatékonyságát tanulmányi versenyeredmények és a középiskolai visszajelzések igazolják. Az intézmény német nemzetiségi nyelvoktatást is biztosít.

Alapfokú Művészeti Iskola

A zeneiskola a növendékek zongora-, furulya-, citera és fuvolaoktatását jó színvonalon látja el, amit a növendékek különböző szakmai bemutatókon, versenyeken való szereplésükkel támasztanak alá. A zeneiskola növendékei a helyi kulturális élet fontos szereplői, rendszeres résztvevői a helyi rendezvényeknek.

Mezőföld Gimnázium és Szakiskola Lébényi Tagintézménye

Esti tagozatos oktatás keretein belül gimnáziumi képzés is folyik a településen, jelenleg körülbelül 40 tanulóval.

1.2.4. Egészségügyi ellátás

A háziorvosi, fogorvosi rendelőket és védőnői helyiségeket tömörítő **egészségház** épülete 2010-ben uniós támogatás segítségével újjászületett, egy teljesen felújított, modern, környezetbarát, akadálymentesített, minden igényt maximálisan kielégítő komplexum. A településen két háziorvos (vegyes, felnőtt és gyerek praxis), 1 fogorvos, és egy védőnő működik.

A településen, egy minden igényt kielégítő **gyógyszertár** is van.

A járóbeteg-szakellátás a járási központban, a sürgősségi és fekvőbeteg ellátás pedig típusától függően a mosonmagyaróvári, illetve a győri kórházban történik.

1.2.5. Szociális ellátás

A településről általánosságban elmondható, hogy nem küzd komoly szociális problémákkal, de természetesen nem nélkülözi a szociális ellátás alapvető formáit. A szociális alapszolgáltatásokat (étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás) társulásos formában látja el. Helyben, önálló szervezeti egységként idősek nappali ellátását végző Idősek Klubja működik.

1.2.6 Egyéb közösségi ellátás

A településen több közösségi épület áll rendelkezésre. A Civil Centrum felújított épületében a Civil Centrum mellett a Német Nemzetiségi Önkormányzat és a helyi rendőrségi KMB Iroda is helyet kapott. A Civil Centrumban a Hagyományőrző Orchidea Klub (nem bejegyzett civil szerveződés) szokott foglalkozásokat tartani, valamint más szervezetek által rendezett kiállítások, előadások is otthont kapnak. Az épület – a hátsó bejárat rámpáját kivéve – nem akadálymentesített.
A Művelődési Klub – nevétől eltérően teret ad a vásároknak és termékbemutatóknak. Az önkormányzat célja, hogy ezek a lakossági igények is kielégíthetők legyenek, ne keveredjenek össze a kulturális és civil élettel. A felújított helyiség egy teremből és mosdóból áll.
Az EMVA támogatásból megújult Közösségi Ház, IKSZT-ként új szolgáltatásokkal is ellátja a települést. Az IKSZT épületébe költözött a Jókai Mór Közösségi Könyvtár, közösen látva el a

közművelődési, könyvtári, Foglalkoztatási Információs Pont (FIP), a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat Tájékoztatási Pont (MNVH Pont), az eMagyarország Pont (eMoP), Ifjúsági Információs Pont (IIP, 2014-től 2 fő e-tancsadóval ellátva), Civil Iroda feladatokat. Az IKSZT-ben az IKSZT vezető mellett 1 fő könyvtáros, és 1 fő közművelődési munkatárs dolgozik. 2014 óta a Nemzeti Művelődési Intézettel történő együttműködésnek köszönhetően már 3 fő kulturális közmunkás segíti a munkát. A könyvtáros és az IKSZT vezető e-tanácsdóként tudja üzemeltetni az eMagyarország Pontot, illetve az IKSZT vezető közösségi animátorként képes szervezni.
A könyvtár volt épülete jelenleg üresen áll. 2016-ban várható részleges felújítása.
A településen közel 30 évig üzemelt muzeális intézmény. Épületét 2009-ben, annak veszélyes volta miatt el kellett bontani. A tervek szerint a muzeális intézményt a volt könyvtár épületébe lehetne költöztetni.
2013 őszén az önkormányzat megvásárolta az örökségvédelem alatt álló, és ez által kötelezettséggel terhelt „Pálos rendház" ingatlant. Ennek felújítása kis lépésekben, pályázati támogatással folyamatosan zajlik.

Az önkormányzat tulajdonában lévő valamennyi közösségi épület már felújításra, korszerűsítésre került a közelmúltban, kivéve a Lébényi Közös Önkormányzati Hivatal épületét. Ám valamennyi épületben az akadálymentesítés csak részleges.

1.3. Értékeink, küldetésünk

Lébény Város Önkormányzatának az Esélyegyenlőségi Program kidolgozásával a legfontosabb szándéka a településen jelentkező esélyegyenlőségi problémákra történő reagálás és beavatkozás megtervezése, a Lébényben élő, hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása, életminőségének javítása, társadalmi részvételének biztosítása, és egy mindenki számára „élhető" kisváros megteremtése reális, megalapozott, sikeresen kivitelezhető intézkedések, fejlesztések révén. A település vezetése fontosnak tartja a közösségi tervezés kultúrájának meghonosítását, a közösség bevonását a települést érintő döntésekbe és programokba.

1.4. Célok

1.4.1. A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Lébény Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

1.4.2. A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

1.4.3. A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

2. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

2.1. Jogszabályi háttér bemutatása

2.1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet 2. „A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2.1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Lébényben az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás körébe a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályairól és a gyermekvédelmi feladatok helyi ellátásáról szóló, valamint a természetben nyújtott szociális célú tűzifa támogatás jogosultsági feltételeiről szóló önkormányzati rendelet tartozik.

2.2. Stratégiai környezet bemutatása

2.2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Esélyegyenlőségi Program az alábbi önkormányzati dokumentumok figyelembevételével készült:

- Lébény Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2014-2019.
- Lébény Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója 2010.
- Lébény Város Önkormányzat költségvetésről szóló rendelete
- Lébény Város Környezetvédelmi Programja 2009-2014.
- Lébény Város Helyi Sportfejlesztési Koncepciója 2015-2019.
- Mosonmagyaróvári Térségi Társulás fejlesztési dokumentumai

2.2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Mosonmagyaróvári Térségi Társulás

Lébény tagtelepülése a Mosonmagyaróvár Térségi Társulásnak. A társulás szervezeti hátteret biztosít a térségi szintű szolgáltatások és fejlesztések tervezéséhez, szervezéséhez, koordinációjához. A térségi szintű szolgáltatások összehangolásának feladata kiterjed a közoktatásra, a pedagógiai szakszolgálatra, a szociális és gyermekjóléti ellátásra, az egészségügyre, a terület- és turizmus fejlesztésére, mozgókönyvtári ellátásra, közös pályázatokra, rendezvényszervezésre. Mivel a társulás célja a kistérségi fejlesztési elképzelések összehangolása, a kistérségi területfejlesztési feladatok minél hatékonyabb ellátása, a térségi szintű szolgáltatások színvonalának emelése, így annak tagjaként Lébény esélyegyenlőségi programja szorosan kapcsolódik a kistérség egészének fejlesztéséhez.

Mosonmagyaróvári Járási Felzárkózási Kerekasztal

Lébény Város Önkormányzata tagja a „Hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségét támogató programok a Mosonmagyaróvári Járásban” című, ÁROP-1.A.3-2014-2014-0065 számú projekt keretében létrejött járási felzárkózási kerekasztalnak. Tagságával elő kívánja segíteni a kerekasztal sikeres működését, és szerepet vállal a kezdeményezések végrehajtásában.
A 2015. október 5-én újjáalakult járási Kábítószerügyi Egyeztető Fórumnak (KEF) is tagja Lébény, 1 fő delegálttal.

2.2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az Esélyegyenlőségi Program elkészítéséhez adatforrásként az intézményi beszámolók, önkormányzati adatszolgáltatási kötelezettség révén rendelkezésre álló adatok, OSAP, KSH, illetve TEIR rendszer adatai szolgáltak. 2014 év végén fókuszcsoportos vizsgálat zajlott több településfejlesztési témában.
Általánosságban elmondható, hogy a szükséges adatforrások csak részlegesen, egyes célcsoportok esetében pedig egyáltalán nem állnak rendelkezésre. Az adathiányok beazonosított problémaként az adott pontoknál kerülnek feltüntetésre.

2.3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Lébény nem minősül a mélyszegénység szempontjából hátrányos helyzetű településnek, ez azonban nem jelenti azt, hogy a szegénység a településen egyáltalán nincs jelen. Pontos adat nem áll rendelkezésre arról, hogy hány fő tartozhat ebbe a célcsoportba.
A 2011. évi népszámlálás során Lébényben senki nem vallotta magát roma nemzetiséghez tartozónak.

2.3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

Az önkormányzat rendelkezésére álló adatokból, valamint a területtel foglalkozó munkatársak, szakemberek látókörébe került esetekből kiindulva 110 főre becsülhető a településen létminimum alatt élő személyek száma, de több szakember véleménye szerint léteznek olyan létminimum alatt élők, akik helyzetüket elhallgatják.

2.3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat az Flt-ben és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A 15-64 év közötti lakónépesség és a nyilvántartott álláskeresők számának összevetésével megállapítható, hogy az álláskeresők aránya nagyon alacsony a településen, jóval az országos érték alatt van, és a mutató időben előrehaladva jelentősen csökken (3.2.1. számú táblázat).

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
				fő	%	fő	%	fő	%
2009	1080	1108	2188	36	3,3	53	4,7	89	4
2010	1079	1103	2182	27	2,5	45	4	72	3,2
2011	1074	1086	2160	25	2,3	29	2,6	54	2,5
2012	1057	1086	2143	21	1,9	28	2,5	49	2,2
2013	1064	1113	2177	20	1,8	19	1,7	39	1,7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.2. számú táblázat adataiból látható, hogy a fiatal és az idősebb, nyugdíj előtt álló regisztrált munkanélküliek száma néhány főre tehető a településen, és az években előrehaladva ez a szám – az álláskeresők arányához hasonlóan – csökken.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2009	2010	2011	2012	2013
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	89	72	54	49	39
20 éves és fiatalabb	fő	2	4	3	0	1
	%	2,2	5,5	5,5	0	2,5
21-25 év	fő	8	14	2	12	1
	%	8,9	19,4	3,7	24,4	2,5
26-30 év	fő	11	10	6	3	3
	%	12,3	13,8	11,1	6,1	7,6
31-35 év	fő	16	10	8	7	4
	%	17,9	13,8	14,8	14,2	10,2
36-40 év	fő	8	8	11	7	8
	%	8,9	11,1	20,37	14,2	20,5
41-45 év	fő	11	5	3	2	4
	%	12,3	6,9	5,5	4	10,2
46-50 év	fő	11	8	6	4	5
	%	12,3	11,1	11,1	8,1	12,8
51-55 év	fő	15	8	8	6	4
	%	16,8	11,1	14,8	12,2	10,2
56-60 év	fő	6	5	7	8	6
	%	6,7	6,9	12,9	16,3	15,3
61 év felett	fő	1	0	0	0	3
	%	1,1	0	0	0	7,6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek számadataiból látható, hogy ebből a szempontból is kedvező a település helyzete. Az elmúlt öt évet alapul véve átlagosan 15 fő körül mozog a fél évnél hosszabb állásnélküliséggel jellemezhetők csoportja a településen. A tartós munkanélküliek aránya szintén évről-évre csökkenő tendenciát mutat (3.2.3. számú táblázat).

3.2.3. számú táblázat - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként

	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2009	36	53	89	21	17	38	58,3	32	42,6
2010	27	45	72	6	16	22	22,2	35,5	30,5
2011	25	29	54	10	5	15	40	17,2	27,7
2012	21	28	49	6	8	14	28,5	28,5	28,5
2013	20	19	39	4	8	12	20	42,1	30,7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.4. számú táblázatból nyert adatokból a pályakezdők helyzete vizsgálható meg. Megállapíthatjuk, hogy a vizsgált 5 évben a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma is nagyon alacsony volt, csak néhány ilyen munkanélküli volt nyilvántartva a településen.

3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	249	256	505	0	0	0	0	0	0
2010	220	239	459	7	3,1	0	0	7	1,5
2011	216	223	439	0	0	1	0,4	1	0,2
2012	221	218	439	3	1,3	0	0	3	0,6
2013	220	236	456	1	0,4	0	0	1	0,2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A 3.2.5. számú táblázatból jól látható, hogy 10 év alatt csaknem harmadára csökkent az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya a településen, a legalább általános iskolát végzettek száma pedig emelkedett. Ehhez igazodva változott a regisztrált munkanélküliek számán belül a 8 általános és annál alacsonyabb végzettséggel rendelkezők száma is (3.2.6. táblázat).

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	2674	1361	1313	2360	1161	1199	314	11,7	200	14,6	114	8,6
2011	2665	1378	1287	2542	1299	1243	123	4,6	79	5,7	44	3,4

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás, Önkormányzati adatgyűjtés

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános végzettség
	fő	fő	fő
2009	89	1	35
2010	72	2	23
2011	54	1	14
2012	49	0	15
2013	39	0	10

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Jelentős a középfokú felnőttoktatásban résztvevők száma a településen, mely az esti tagozatos gimnáziumi képzésnek köszönhető (3.2.8. számú táblázat). Általános iskolai, szakiskolai, valamint szakközépiskolai felnőttoktatásban nem tanult senki.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen
	fő
2009	34
2010	60
2011	37
2012	97
2013	45

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

***c)* közfoglalkoztatás**

Az önkormányzat évek óta foglalkoztat a közfoglalkoztatás keretén belül munkanélküli személyeket, számuk évről-évre nő. A közfoglalkoztatottak tevékenységi körébe közterület fenntartási, karbantartási, állagmegóvási munkák tartoznak.
A közfoglalkoztatásban résztvevők csak a felsorolt tevékenységekre és csak felügyelet mellett alkalmasak. A hasznos munkaerőt az osztrák munkalehetőségek a térségben elszívják, így pl. az alföldi településektől eltérően, komolyabb, strukturált munkafolyamatokat (pl. közétkeztetéshez zöldségtermesztés) nem lehet közmunkaprogram keretében megvalósítani.

***d)* a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)**

Lébénynek a Budapestet Hegyeshalommal (és azon át Béccsel, illetve Európa nyugati felével) összekötő M1-es autópálya révén közvetlen gyorsforgalmi összeköttetése van három közép-európai fővárossal. A pályával párhuzamosan fut a vasúti vonal, amelyen Lébénynek Mosonszentmiklóssal közösen van vasútállomása, és jelentős személyforgalmat bonyolít le. A vasútállomás a település központjától távolabb, mintegy 3 km-re helyezkedik el. A településnek a fő és mellékútvonalak révén is kiváló közlekedési adottságai vannak a megye szinte minden irányába. Győr irányába sűrűn, a járásszékhely Mosonmagyaróvár irányába ritkábban közlekednek menetrendszerinti buszjáratok. Az ÉNYKK buszjáratai nem összehangoltak, a munkavállalóknak nagy kihívást jelent a tömegközlekedés megfelelő járatok híján. Nagyobb munkáltatók ezért saját buszjáratokat indítanak, melyek közül több is érinti Lébényt. A vasúti összeköttetést tekintve pedig reggeltől estig óránkét megy, illetve érkezik vonat Győr és Mosonmagyaróvár irányába, emellett Bécs közvetlen vonatokkal, Budapest pedig győri csatlakozással kiválóan elérhető.

A foglalkoztatást a 2011. évi népszámlálás adatai alapján vizsgálva megállapítható, hogy Lébény az M1-es autópálya mentén létesült saját ipari parkja révén komolyabb foglalkoztatási potenciállal rendelkezik a környező településeknél, de ugyanakkor jelentős munkaerőt is bocsát ki, a helyben lakó aktív keresők közel kétharmada (67%) jár el dolgozni, noha a település jelentős számú bejárót is fogad. A naponta munkába érkezők a helyben foglalkoztatottak 28%-át teszik ki.
Jelenleg ezer lakosra több mint 100 regisztrált vállalkozás jut a településen, ami rendkívül magas arányt képvisel.

Az IKSZT-ben, az önkormányzat által kötelezően vállalt FIP üzemeltetése keretében rendszeresen megrendezésre kerülnek tájékoztatók, toborzók, valamint lehetőség van önéletrajzíráshoz, álláskereséshez, nyomtatáshoz ingyenes segítséget kérni az IKSZT munkatársaitól.

***e)* fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük**

A településen elérhető esti tagozatos gimnáziumi képzés.
Az IKSZT-ben FIP és IIP keretében a tájékoztatók mellett félévenként 1-1 motivációs program kerül megrendezésre, illetve az önkormányzat facebook oldalán rendszeresen jelennek meg ún. 'FIP hírek', amikor 1-1 álláshirdetésre, programra, tájékoztatóra hívják fel a figyelmet.

***f)* munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaciszolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)**

Az önkormányzat a munkanélküliek tájékoztatása, elhelyezkedéshez való hozzásegítése érdekében kapcsolatban áll és együttműködik az illetékes munkaügyi központtal.
A településen elérhető esti tagozatos gimnáziumi képzés.

***g)* mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása**

Nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy dolgoznak-e az önkormányzati saját fenntartású intézményekben a célcsoportba tartozó személyek.

***h)* hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén**

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén a településen nem áll rendelkezésre információ.

2.3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvény értelmében szociális rászorultság esetén a jogosult számára a járási hivatal

a) időskorúak járadékát,
b) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
c) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást,
d) ápolási díjat, kiemelt ápolási díjat, emelt összegű ápolási díjat állapít meg.

Természetbeni szociális ellátásként a járási hivatal

a) alanyi közgyógyellátást, illetve normatív közgyógyellátást, és
b) egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot állapít meg.

A képviselő-testület - a szociális törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint - települési támogatást állapít meg.

Lébényben települési támogatás

a) a rendkívüli települési támogatás,

b) a lakásfenntartáshoz nyújtott támogatás,

c) a gyógyszer-kiadások viseléséhez nyújtott támogatás,

d) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére nyújtott támogatás.

A munkanélküliséghez kapcsolódó támogatásokban részesülők számának vizsgálatakor megállapítható, hogy a településen rendszeres jövedelem nélkül élők a vizsgált időszakban támogatáshoz jutottak (3.3.1. és 3.3.2. számú táblázat).

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma - a negyedéves adatok éves szintű átlagértéke

	Nyilvántartott álláskeresők száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2009	89	15	16,8
2010	72	13	18
2011	54	10	18,5
2012	49	3	6,1
2013	39	5	12,8

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma- a negyedéves adatok éves szintű átlagértéke

	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2009	89	51	57,3
2010	72	30	41,6
2011	54	31	57,4
2012	49	18	36,7
2013	39	12	30,7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korúak ellátásában részesülők számát a 3.3.3. számú táblázat mutatja. Látható, hogy a vizsgált időszakban a rendszeres szociális segélyben részesülők aránya az aktív korúak számához viszonyítva elenyésző.

Megállapítható, hogy a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása nagyon csekély mértékben van jelen a településen.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)	
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában
2009	2	0,09	11	12,3
2010	3	0,1	13	18
2011	5	0,2	8	14,8
2012	2	0,09	3	6,1
2013	3	0,1	4	10,2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Helyi adatgyűjtés

2.3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány

	összes lakásállomány		bérlakás állomány		szociális lakásállomány		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	
	db	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	db	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	db	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	db	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2009	1233	21	4	0	0	0	0	0
2010	1236	18	4	0	0	0	0	0
2011	1239	16	4	0	0	0	0	0
2012	1244	13	4	0	0	0	0	0
2013	1244	10	4	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat 4 db bérlakással rendelkezik egy társasházban. A lakások bérbeadására pályázat útján kerül sor. A lakások 1985-ben épültek, komfortosak, lakható állapotban vannak, de energetikai fejlesztésük és legalább részleges akadálymentesítésük már nagyon indokolt lenne. Bérbeadásuk pályázat útján történik. Az egyes lakások bérbeadására kiírt felhívásokra beérkezett pályázatok száma alapján arra lehet következtetni, hogy érdemes lenne a bérlakások számát növelni.

b) szociális lakhatás

A településen szociális bérlakás nem található.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nem található.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Pontos adat nem áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy hány ingatlan esetében merülnek fel elégtelen lakhatási körülmények. A 3.4.1. számú táblázat ebben az oszlopában szereplő számok csak a területre rálátással rendelkező önkormányzati munkatársak becslésén alapulnak.

Amennyiben elégtelen lakhatási körülményekről, illetve veszélyeztetett lakhatási helyzetekről az önkormányzat tudomást szerez, megpróbál megoldást találni a problémára, segítséget nyújt a rászorulóknak.
Erre volt egy nagyon jó példa az elmúlt évben egy rendkívül leromlott állapotú ingatlan és a benne lakó személy problémájának megoldása. Az ingatlan állapotával kapcsolatban már hosszú évek óta elhúzódó hatósági eljárás zajlott, eredmény nélkül. Az önkormányzat azt a megoldást találta, hogy ez a rossz állapotú ingatlan tulajdonilag az önkormányzathoz került, a tulajdon megváltásának módja a bontás és az eltakarítás, valamint a felmerülő költségek átvállalása volt azzal, hogy a benne lakó élete végéig az ingatlan fennmaradó, lakható részén haszonélvezeti jogot kapott, tehát nem került az utcára.
A hajléktalanság nem jellemző a településen.

e) lakhatást segítő támogatások

Az alábbi táblázat adataiból látható, hogy adósságcsökkentési támogatásban nem részesült senki a településen a vizsgált időszakban. A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma a 2011-es évben megugrott, melynek oka az volt, hogy egyre több felhalmozódott hátralék keletkezett, és a szolgáltatók tájékoztatásának következtében egyre többen vették igénybe ezt a támogatási formát. A támogatásban részesülők száma ettől fogva évről-évre csökkenő tendenciát mutat.

3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2009	9	0
2010	9	0
2011	33	0
2012	32	0
2013	26	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az eladósodottság mértékéről pontos adatok nem állnak rendelkezésre, de az önkormányzat hirdetőtáblájára kifüggesztésre kerülő ingatlan árverési hirdetmények, a védendő fogyasztói státuszok számából, valamint az önkormányzat tudomására jutott egyéb adatokból arra lehet következtetni, hogy a településen az eladósodottság nem jelentkezik problémaként.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen 2 lakás található, mindkettő lakott. A település kommunális infrastruktúrával teljesen ellátott, a közműhálózat kiépítettségét az alábbi táblázat mutatja. (2012. évi adat)

Megnevezés	Kiépítettség		Bekötöttség	
	Hossza (km)	Aránya (%)	Db	Aránya (%)
Ivóvízhálózat	25,8	100	1239	100,0
Szennyvízcsatorna	20,5	100	1100	88,3
Villamosenergia	n.a.	100	1271	103,7
Gázhálózat	36,74	100	652	53,2
Telefonfővonalak	-	100	887	72,4
Kábeltévé	-	100	927	75,7
Szennyvíztisztító	2500 m^3/nap	100	1144	92,3
Hulladékszállításba bevont lakások száma	---	100	1136	92,7
Közvilágítás	394 db			

Forrás: Lébény Város Önkormányzata

A villamos energia hálózatba, valamint az ivóvíz hálózatba bekötött lakások aránya 100%-os, a szennyvízcsatornára való rákötés még folyamatban van, de meghaladja a 90%-ot, a gázhálózatba bekötött lakások aránya a kiépítés óta több mint háromszorosára emelkedett, ami biztató tendenciát jelent. A rendszeres kommunális hulladékszállítás heti egy alkalommal történik, de a településen a szelektív hulladékgyűjtés elősegítésére havi egy alkalommal házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés is működik, valamint a település négy pontján szelektív hulladékgyűjtő szigetek kerültek kihelyezésre, és több települést kiszolgáló szelektív hulladékgyűjtő udvar is van.
Lébénynek Mosonszentmiklóssal közösen van vasútállomása, és jelentős személyforgalmat bonyolít le. A vasútállomás a település központjától távolabb, mintegy 3 km-re helyezkedik el. Győr irányába sűrűn, a járásszékhely Mosonmagyaróvár irányába ritkábban közlekednek menetrendszerinti buszjáratok, a vasúti összeköttetést tekintve pedig reggeltől estig óránkét megy, illetve érkezik vonat Győr és Mosonmagyaróvár irányába, emellett Bécs közvetlen vonatokkal, Budapest pedig győri csatlakozással kiválóan elérhető.

2.3.5. Telepek, szegregátumok helyzete

Lébényben telepek, illetve szegregátumok nincsenek, és ezek kialakulásának veszélye sem áll fenn.

2.3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A háziorvosi, fogorvosi rendelőket és védőnői helyiségeket tömörítő egészségház épülete 2010-ben uniós támogatás segítségével újjászületett, egy teljesen felújított, modern, környezetbarát, akadálymentesített, minden igényt maximálisan kielégítő komplexum vált belőle. A településen két háziorvos (vegyes, felnőtt és gyerek praxis, 3.6.1. számú táblázat), egy fogorvos, és egy védőnő

működik. Az orvosi ügyeleti ellátást Mosonmagyaróváron, a fogászati ügyeleti ellátást pedig Győrben és Mosonmagyaróváron is igénybe vehetik a beteg. A járóbeteg-szakellátás a járási központban, a sürgősségi és fekvőbeteg ellátás pedig típusától függően a mosonmagyaróvári, illetve a győri kórházban történik. Az óvoda,- és iskolaorvosi alapellátásnak szintén az egészségház ad otthont, az ellátás a háziorvos által a rendelőkben történik.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2009	2	0	0
2010	2	0	0
2011	2	0	0
2012	2	0	0
2013	2	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. A 3.6.2. és a 3.6.3. számú táblázat adatai azt mutatják, hogy a vizsgált időszakban hogyan alakult a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők, illetve az ápolási díjban részesítettek száma a településen.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2009	102
2010	106
2011	93
2012	78
2013	58

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

	ápolási díjban részesítettek száma
2009	25
2010	29
2011	30
2012	30
2013	34

Forrás: TeIR, KSH Tstar

***b)* prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés**

A településen évente legalább egy alkalommal kerülnek megrendezésre a lakosság egészének szóló, egészségmegőrzést célzó programok, szűrővizsgálatok, részben a járási Egészségfejlesztési Irodával együttműködésben.

***c)* fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés**

Egy helyi vállalkozó az egészségházban fizikoterápiás kezeléseket végez, melyhez a helyiséget az önkormányzat bocsátotta rendelkezésére. Az általa biztosított fizikoterápiás kezelések a helyi és környékbeli lakosság számára egy plusz egészségügyi szolgáltatást jelentenek. Bár a kezelések díjkötelesek, de az kedvező áron, és ami a legfontosabb, hogy helyben biztosítja a lakosság számára a szükséges kezeléseket.

***d)* közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése**

Az óvodai, iskolai étkeztetést egy vállalkozó biztosítja a településen az önkormányzattal kötött szerződés alapján. A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi rendelet előírásait figyelembe véve, dietetikus szakember segítségével állítják össze az étlapot. Igény esetén a laktóz- és gluténérzékenyek számára egyéni étlapot biztosítanak. A gyerekek többféle nyersanyagot és elkészítési módot is megismerhetnek, így a későbbiekben felnőve maguk is a helyes táplálkozás követésére tanítják a jövő nemzedéket. Friss alapanyagokkal, fűszerekkel, zöldségekkel és gyümölcsökkel, az előírásoknak megfelelő mennyiségű só felhasználásával készülnek az ételek.

***e)* sportprogramokhoz való hozzáférés**

A település lakói számára számos lehetőség kínálkozik a sportolásra, a testmozgásra. A mozgási lehetőségek palettáját színesítik a közösségi házban évek óta zajló különböző tanfolyamok. De a legjelentősebb szerepe és hagyománya a futballnak és a női kézilabdának van. A labdarugó egyesület a megyei bajnokság élvonalában játszik és az országos szintű „Bozsik” utánpótlás nevelő programban is részt vállal. A sportegyesület sajnos az utóbbi években szponzorok hiányában finanszírozási nehézségekkel küzd. Legfőbb támogatója jelenleg a települési önkormányzat, amelynek támogatása révén a csapat továbbra is a megyei első osztályban szerepelhet. Az utánpótlás nevelés nemcsak a futballban, hanem a 2014-es évtől a női ifjúsági kézilabda területén is elindult, ahol is a Győri Audi ETO KC szervezésében az iskolás lányok számára kézilabda oktatást tartanak.
A sportlétesítmények közül legjelentősebb a sportpálya, amely folyamatosan fejlesztéseken, építés-szépítéseken ment keresztül. Az öltözőépület korszerűsítése jelenleg is folyamatban van. A másik legjelentősebb sportlétesítmény az iskola tornacsarnoka, amely 1990-es átadása óta már több bővítésen, korszerűsítésen átesett, de energetikai korszerűsítése így is elkerülhetetlenné vált. Ez a beruházás az idei évben meg is valósult.
Az IKSZT egyik terme szintén sportolásnak ad teret, itt TRX, jóga, aerobik, zumba edzések zajlanak, ezen kívül lehetőség van pingpongozásra, tollasozásra.

***f)* személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés**

A településről általánosságban elmondható, hogy nem küzd komoly szociális problémákkal, de természetesen nem nélkülözi a szociális ellátás alapvető formáit. Az önkormányzat az alábbi szociális alapszolgáltatásokat biztosítja:

a) étkeztetés,
b) házi segítségnyújtás,
c) családsegítés,
d) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
e) időskorúak nappali ellátása,
f) fogyatékosok nappali ellátása és
g) hajléktalanok nappali ellátása.

Az önkormányzat az alábbi szakosított szociális ellátásokat biztosítja:

a) átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény:
   aa) hajléktalanok átmeneti szállása.

A szociális szolgáltatásokat az önkormányzat a Mosonmagyaróvár Térségi Társulás Társulási Megállapodása alapján, a Kistérségi Egyesített Szociális Intézmény (KESZI) és a Kistérségi Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgáltató Központ útján biztosítja.

***g)* hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor**

A szolgáltatások nyújtásakor hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése nem történt a településen.

***h)* pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül**

Nincs a településen pozitív diszkrimináció a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

2.3.7. Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

***a)* közösségi élet színterei, fórumai**

Lébényben nagy hagyományokkal bíró, aktív **civil élet** zajlik. A helyi szervezetek száma ugyan nem kimagaslóan nagy, de szinte mindegyik szervezet tevőleges és jelentős szereplője a város életének. Tevékenységi körük során főként a kulturális élet szervezésében, színesítésében vállalnak komoly szerepet. Az önkormányzat is kiemelten támogatja a helyi civil kezdeményezéseket és az általuk szervezett programokat.
A település civil szervezeteit, a tevékenységi körüket és taglétszámukat is magában foglaló alábbi táblázat tartalmazza:

Civil szervezet, egyesület megnevezése	Alakulás éve	Fő tevékenységi kör szerinti besorolás	Tagok létszáma
EightSingers Lébényi Énekegyüttes Egyesület	2006	kulturális tevékenység	12
Első Lébényi Lokálpatrióta Egyesület	2007	kulturális tevékenység	11
F-16 Lébény Postagalamb Sportegyesület	1973	sporttevékenység	18-20
„Gyermekeinkért" Alapítvány	1991	egyéb	15
Hagyományőrző Orchidea Klub (nem bejegyzett egyesület)	1997	kulturális tevékenység	19
Egyesület Lébényért	1998	kulturális tevékenység	16
„Játék-vár" Szülők az Óvodásokért Egyesület	1999	oktatási tevékenység, gyermek érdekképviselet	135
Lébény Sportegyesület	1926	sporttevékenység	100-110
Lébényi Amatőr Színjátszó és Kulturális Egyesület	2005	kulturális tevékenység	14
Lébényi Liszt Ferenc Vegyeskar	1922	kulturális tevékenység	31
Lébényi Önkéntes Tűzoltó Egyesület	1998	polgári védelmi, tűzoltási tevékenység	44
Nyugdíjasok Lébényi Egyesülete	1995	szociális tevékenység	110
Vöröskereszt Lébényi Helyi Szervezete	1970	karitatív tevékenység	25
Lébényi Lovasok Lébényért Egyesület	2010	sporttevékenység	20-25
Lébényi Motoros Egyesület	2011	szabadidős, hobbi tevékenység	15
Lébényi Kézilabda és Szabadidő Sportegyesület	2011	sporttevékenység, szabadidős tevékenység szervezése	25
Lébényi Szent Jakab templom „VoxAngelica" Kórusa	2013	kulturális tevékenység	10

Forrás: Lébény Város Önkormányzata

A katolikus és evangélikus **felekezet** aktív hitéletével, ünnepeikkel, tevékenységükkel szintén meghatározó szervezetei a helyi társadalmi életnek.

A helyi rendezvények, események szervezésében az önkormányzat és az oktatási/kulturális intézmények mellett a civil szervezetek és az egyházak is nagymértékben kiveszik a részüket.

A helyi lakosság közművelődési tevékenységének, valamint a lakosság önszerveződő közösségeinek támogatása terén az újjászületett **Közösségi Háznak** kiemelt szerepe van, a folyamatos nyitva tartást és programszervezést a könyvtáros, az IKSZT munkatárs és a művelődésszervező biztosítja, amit a már említett kulturális közmunkások is segítenek. A Közösségi Ház számos rendezvénynek ad otthont. A 100 fő befogadására alkalmas nagyterme színpaddal is rendelkezik, így kiválóan hasznosítható színházi előadások, bábelőadások megtartására, társas rendezvények szervezésére. Az emeletén táncterem is található. Az épületben uniós pályázati forrás segítségével Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér kialakítása valósult meg. A fejlesztés során a meglévő épület irodával, klubhelyiséggel, olvasó- és internetsarokkal bővült, valamint itt kapott helyet a könyvtár is, egy külön alkalmazottal.
Lébény kulturális és szabadidős programkínálata elsősorban a helybéliek igényeit szolgálja, de nyitott, és vonzó a környékbeli településeken élők számára is. A település rendelkezik olyan eseményekkel és szervezetekkel, amelyek túlmutatnak a település határain (Szent Jakab Napok és Zarándoklat, Sajtos Rét Fogathajtó kupa).

A 2010-2014-es választási ciklusban alakult első alkalommal **német** nemzetiségi önkormányzat Lébényben. A megalakulás célja az iskolában folyó német nemzetiségi oktatás támogatása, valamint a településen élő német származású lakosság hagyományainak, kultúrájának feleleventése és megőrzése, a kulturális élet színesítése. A Lébényi Német Önkormányzat identitásmegőrző, a helyi németség hagyományainak, nyelvi és kulturális örökségének feleleventését támogató tevékenységével nagyban hozzájárul a település életének színesítéséhez.

A közösségi élet új színtereként fontos lenne egy helyi, közösségi rádió kialakítása, mely könnyen elérhetővé tenne minden információt minden társadalmi csoport számára. Problémaként merül fel ugyanis a településen, hogy a rendelkezésre álló helyi kommunikációs csatornákon keresztül nem minden érintett érhető el megfelelően.

A településen elérhető számos program és rendezvény ellenére a lakosság nem túl aktív. A programokat nem minden esetben kíséri megfelelő érdeklődés, részvétel. Megoldásként olyan helyi közösségi programok megvalósítása szolgálhatna, melyek aktivizálnák, kimozdítanák a lakosság minden korosztályát.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Lébényben a közösségi együttélés békésnek mondható, nem jellemzőek sem az etnikai, sem az egyéb konfliktusok. Az idetelepülőkkel a lakosság jellemzően befogadó.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Bár a 2015-ös nemzetközi adatok szerint Magyarország sajnálatosan igen hátul áll a jótékonykodás tekintetében, elmondható, hogy Lébényben több olyan civil szervezet működik, ami valamilyen formában közreműködik jótékonykodásban.
2015-ben a római katolikus egyházközség tervbe vette egy új ravatalozó építését. Az építészeti tervek elkészültek. A támogatás gyűjtéséhez több segítség is érkezett. Egy önkéntes grafikai munkával téglajegyeket tervezett. A téglajegyeket pedig több fórumon is reklámozzák. Ezzel is lehet támogatni az egyházat.

A legtöbb civil szervezet szervez vagy közreműködik valamilyen jótékonykodásban. Például advent idején a Lébényi Motoros Egyesület ruhaosztást tart.
Több szervezet rendez adománygyűjtéseket. A Nyugdíjasok Lébényi Egyesület, mint nagy szervezet a saját tagsága körben is segítőhálózatot üzemeltet. A Magyar Vöröskereszt lébényi alapszervezete minden évben támogatói programot szervez az idősek részére. De nem csak karácsonykor van jótékonykodás. Más szervezetek a nyári táborok szervezésében működnek közre, ahol lehetőség van a hátrányos helyzetű gyerekek támogatására.
Több civil szervezet és szerveződés önkéntes munkával segíti a jótékonysági programokat.

2.3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Tekintettel arra, hogy a településen senki nem vallotta magát a roma nemzetiséghez tartozónak, roma nemzetiségi önkormányzat sem működik.

2.3.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
adathiány	járási szociálpolitikai kerekasztalhoz csatlakozás
önkormányzati bérlakások állapota elavult	önkormányzati társasház energetikai fejlesztése
önkormányzati bérlakások száma nem elegendő	önkormányzati bérlakások számának bővítése
buszközlekedési lehetőségek nem megfelelőek	buszközlekedést biztosító társaságnak a probléma jelzése
rendelkezésre álló kommunikációs csatornák nem elég hatékonyak	helyi közösségi rádió kialakítása
lakosság aktivitásának hiánya, nem megfelelő számú érdeklődő	olyan jellegű helyi közösségi programok szervezése, melyek aktivizálnák, kimozdítanák a lakosság minden korosztályát

2.4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

2.4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A 18 év alattiak számának vizsgálata során megállapítható, hogy a vizsgált 5 éves időszakban (2009-2013) a gyermekek száma és számuk aránya az állandó népességen belül csökkent. 2009-ben 291 volt a 0-17 éves nők száma, és 318 a férfiaké. A 0-17 éves korosztály az állandó népesség 19,1 %-át tette ki. 2013-ra a 18 év alatti nők száma 276-ra, míg a férfiak száma 310-re csökkent. Ez az állandó népesség 18,5 %-át jelentette. A vizsgált évek adataiból jól látható, hogy a 18 év alatti korosztályon belül a férfiak száma 20-30 fővel mindig magasabb, mint a nőké.

***a)* veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete**

A veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek számát a 4.1.1. számú és a 4.1.2. számú táblázat tartalmazza. A táblázatok adataiból megállapítható, hogy a védelembe vett, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek aránya a 18 év alattiak számához viszonyítva néhány százalék. A veszélyeztetett kiskorú gyermekek aránya kicsit magasabb, 4 % körül mozog, de az utóbbi években számuk és arányuk is csökkenő tendenciát mutat.
Ezen gyermekek egészségügyi, szociális és lakhatási helyzetét a legjobban a gyermekjóléti szolgáltatásról szóló 2014. évi beszámoló tudja bemutatni. Eszerint 2 családnál (4 gyermek) anyagi, lakhatási és életviteli problémák miatt már hosszabb ideje indokolt a családgondozás. 1 család (5 gyermek) folyamatosan lakhatási problémákkal küzd, állandóan költözködik. A lakáskörülményeik nem megfelelőek. A család anyagi problémákkal küszködik, felhalmozott adósságaik vannak. A szülők legidősebb gyermekét az anyai nagyszülők nevelik családba fogadással. 2 család (3 gyermek) kapcsolattartási nehézségek és családi veszekedések miatt részesült alapellátásban. 1 család (2 gyermek) gyermeknevelési nehézségek miatt került gondozásba. 1 család (2 gyermek) gondozása a szülők alkoholfogyasztó életvitele miatt vált szükségessé. 1 családnál (2 gyermek) azért volt szükség gondozásra, mert a súlyos fogyatékossággal élő gyermeküket elhanyagolták. 1 családnál (1 gyermek) már hosszabb ideje indokolt a családgondozás kapcsolattartási problémák, a szülő munkanélkülisége és az elhanyagoló életvitele miatt. Közüzemi tartozások miatt a lakásban a villanyt is kikapcsolták.
2014-ben 3 gyermek került védelembe vétel hatálya alá magatartási problémák, családi konfliktusok, valamint a szülő elhanyagoló életvitele miatt.
3 nevelésbe vett gyermeket nevelőszülők gondoznak, 1 gyermek pedig nevelőotthonban nevelkedik.
Iskolai hiányzásról 4 esetben érkezett jelzés.
Szabálysértést 3 fiatalkorú követett el.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma

	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos gyermekek száma	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2009	609	1	6	8	18
2010	603	0	10	6	19
2011	587	0	5	9	23
2012	584	1	3	10	25
2013	586	4	4	11	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A 4.1.2. számú táblázat adataiból a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, valamint a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma látható. Megállapítható, hogy mindkét támogatási formában részesülők száma az évek folyamán csökkent. A településen kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesített gyermek nem volt.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2009	64	2	0	0	106
2010	65	2	0	0	71
2011	51	4	0	0	66
2012	43	2	0	0	22
2013	30	3	0	0	62

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Gyermek jogán járó helyi juttatás a gyermekre tekintettel adott rendkívüli települési támogatás (korábban önkormányzati segély, átmeneti segély). Ez a támogatás a 2014-es évben 536 ezer Ft összegben került kifizetésre 21 családnak, 42 gyermeknek. A támogatásban részesülő gyermekek aránya a település 18 év alatti korosztályán belül 7,1 %.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők számának alakulását a 4.1.3. számú táblázat mutatja be. Az ingyenes étkezésben résztvevők aránya az iskolások számán belül a vizsgált időszakban 12 % körüli, az 50 %-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak aránya pedig 5 %

körül mozgott. Ebből azonban a családok anyagi helyzetére következtetést levonni nem lehet, mert a 3 és több gyermekes családok gyermekei is ingyen étkeznek.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2009	24	25	14	85	0	-
2010	28	31	11	92	0	19
2011	33	20	9	86	2	7
2012	24	32	15	94	2	19
2013	24	35	19	96	0	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

***e)* magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya**

Lébényben nem él magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

2.4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Lébényben telepek, illetve szegregátumok nincsenek, és ezek kialakulásának veszélye sem áll fenn.

2.4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

***a)* védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)**

Az egész településre kiterjedő alapellátási feladatot jelenleg helyettes védőnő látja el. A tényadatok és a lakossági vélemények is azt támasztják alá, hogy a helyettesítés keretében ellátott védőnői ellátás nem képes maradéktalanul kielégíteni az igényeket, amin a GYET-en lévő védőnő munkába visszatérése tudna elsősorban javítani. A védőnőre jutó gyermekek számát a 4.3.1. számú táblázat tartalmazza, amelyből ugyancsak látható, hogy a gyermekszám évről-évre csökken.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2009	1	136
2010	1	120
2011	1	115
2012	1	113
2013	1	103

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

***b)* gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)**

A vegyes háziorvosi praxis mellett önálló gyermekorvos nem működik a településen. A gyermekek szakorvosi ellátása a járási központban történik.

***c)* 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok**

A kisgyermekkori nevelés helyzetének elemzése során megállapítást nyert, hogy a 0-7 évesek speciális ellátási igényeire vonatkozó adatok a védőnőtől, illetve az óvodától rendelkezésre állnak, adathiány nem áll fenn.

***d)* gyermekjóléti alapellátás**

A gyermekvédelmi rendszer egyik meghatározó eleme a gyermekjóléti alapellátás, mely hatékony működése esetén kiemelten szolgálja a prevenciót, elősegítve ezzel a törvény alapelveinek és céljainak megvalósulását. Az alapellátások a gyermek lakóhelyén a veszélyeztetettség megszüntetését, a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi jólétének biztosítását, valamint a gyermek családban maradását szolgálják.

Az önkormányzat az alábbi személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat biztosítja:

a) gyermekjóléti szolgáltatás,
b) gyermekek átmeneti gondozása,
c) gyermekek napközbeni ellátása.

Az önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatást, valamint a gyermekek átmeneti gondozását a Mosonmagyaróvár Térségi Társulás Társulási Megállapodása alapján a Kistérségi Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgáltató Központ útján biztosítja.
Az önkormányzat a gyermekek napközbeni ellátását a Lébényi Óvoda - Egységes Óvoda Bölcsődében, valamint a Lébényi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola útján biztosítja, a bölcsődei ellátást pedig a Társulási Megállapodás alapján a Mosonmagyaróvári Egyesített Bölcsődék Intézményén keresztül biztosítja.

***e)* gyermekvédelem**

Az önkormányzat kötelező feladatainak sorába tartozik a gyermekvédelem helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése. A gyermekek védelmét

a) pénzbeli, természetbeni ellátások,
b) személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások,
c) gyermekvédelmi szakellátások,
d) a gyermekvédelmi törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Összességében elmondható, hogy a gyermekvédelmi jelzőrendszer a településen jól működik, tagjai szorosan együttműködnek, a problémákat időben észlelik és kezelik, folyamatosan hatékony megoldásokat keresnek a gyermekek, családok segítésére. Talán ezzel is magyarázható, hogy a nehéz anyagi, szociális körülmények, családi problémák között élő gyermekes családoknál is csak kevés hatósági intézkedésre van szükség, intézeti elhelyezés pedig csak egy van.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Az önkormányzat a rendeletében meghatározott feltételek szerint rendkívüli települési támogatást biztosít a létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személy számára.
Amennyiben átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül marad egy gyermek, a Mosonmagyaróváron lévő Gyermekek Átmeneti Otthona átmeneti segítséget nyújt a családnak, a gyermek családba történő visszatéréséhez.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Lébényben több sportegyesület is működik. Az **F-16 Lébényi Postagalamb Sportegyesület** célja postagalambok tenyésztése és versenyeztetése. A taglétszám 18-20 fő között van, minden korosztály képviselteti magát. Az egyesület tagjai átlagosan 100-150 galambot nevelnek egyenként.
A **Lébény Sportegyesület** 1926-os alapításával majd 100 éves múltra visszatekintő szervezete Lébénynek. Ez alatt a hosszú idő alatt a településen élő és sportolni vágyó, vagy a sportot szerető lakosok számára magas színvonalon biztosította a lehetőséget, hogy mindenki igényeinek megfelelően, színvonalas körülmények között tudjon sportolni, vagy épp a sportmérkőzéseken szurkolni kedvenc csapatának. Az egyesület célja a rendszeres sportolás, testedzés lehetőségének biztosítása a település lakói számára, verseny- és tömegsport szervezett kereteinek, feltételeinek biztosítása, sportversenyek és rendezvények szervezése. Általuk szervezett programok: bajnokságok, sportmérkőzések, sportrendezvények. Az eltelt 40 év alatt számtalan területi, országos, és nemzetközi versenyen vettek részt az egyesület tagjai és galambjai, számos díjjal tértek haza a megmérettetésekről.
A **Lébényi Kézilabda és Szabadidő Sportegyesület** célja a rendszeres sportolás, testedzés, a versenysport lehetőségének biztosítása, az iskolai tanulók testnevelési és sporttevékenységének elősegítése, az utánpótlás-nevelésben való közreműködés, az egészséges életmód, sport népszerűsítése, szabadidős tevékenységek szervezése. Az Ifjúsági Egyesület Lébényért 1999 tavaszán alakította meg a női Kézilabda Szakosztályt, amely amatőr szintű kézilabdacsapatként kezdte meg működését, de 1999 őszétől már a megyei I. osztályú bajnokságban indultak, ahol kiválóan helytálltak. Emellett számtalan felkészülési tornán, kupán vettek részt, értek el kiváló eredményeket. 2005-től hivatalosan is kivált a kézilabdacsapat az Ifjúsági Egyesületből és a Sport Egyesület Kézilabda Szakosztályaként folytatták pályafutásukat. Újabb évek teltek el, és az alapító tagoknak köszönhetően 2011-ben megalakult a Lébényi Kézilabda és Szabadidő Sportegyesület.
A **Lébényi Lovasok Lébényért Egyesület** célja az egyesületben rejlő előnyök felhasználásával, a tagok közreműködésével és anyagi hozzájárulásával a lovas sporttevékenység összefogása, megszervezése, a versenyek szabályszerűségének biztosítása, a lótenyésztés elősegítése, a tagok érdekvédelmének biztosítása. Célja továbbá az iskolás gyermekek képzése és szabadidős tevékenységének megszervezése.

A lébényi illetőségű **Sánta Krisztián** profi bokszolónak köszönhetően már több alkalommal sikerült bokszgálát rendezni a Lébényi Sportcsarnokban. Ezzel sikerült a sportág iránt a fiatalok lelkesedését felkelteni, és 2015 őszén megkezdődött a boksz edzések szervezése, melyhez az önkormányzat segítségével sikerül kialakítani megfelelő edzőtermet, ahol 2016-tól megkezdődhetnek a boksz edzések más egyéb erőnléti sportágak kiegészítésével.
Az **Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér (IKSZT)** jogcímmel rendelkező, önkormányzati fenntartású Közösségi Ház szervezésében, kötelezően ellátandó feladatként[1] egészség fejlesztési programok is rendszeresen zajlanak. Az IKSZT 2013-as nyitása óta minden évben legalább egy alkalommal volt egészség nap, ahol többféle szűrőprogramot végeztek megfelelő szakorvosok bevonásával, a járási Egészségfejlesztési Iroda (EFI) együttműködésével. Ezen kívül, hol saját szervezésben, hol helyi civil szervezetekkel együttműködésben tájékoztató programok kerültek megrendezésre. Állandó heti programja az IKSZT-nek az AEROBIK edzés, helyi illetőségű edző vezetésével. Továbbá bérleményként az alábbi sportprogramok kapnak helyet az IKSZT-ben, melyek fizetős szolgáltatásként működnek: rock'n'roll, zumba, TRX, Etka jóga.
A helyi sportesemények terén természetesen a labdarúgás a meghatározó. A lébényi fociszerelmesek drukkolhatnak a sportegyesület különböző korosztályos bajnoki mérkőzésein, de emellett helyi tornákon meg is mutathatják saját foci-tudásukat, ügyességüket. Nagy hagyománya van a „Lébény-kupa" teremlabdarúgó-bajnokságnak, de ennél több torna is akad a bizonyításra, vagy egyszerűen csak a játékra és mozgásra. Nem múlhat el falunap vagy majális focikupa nélkül, de szerveznek teremben zajló évbúcsúztató focigálát is. A Sport Egyesület nagy hangsúlyt fektet az utánpótlás-nevelésre, a Bozsik programban nagyszerűen szerepelnek a lébényi kis focisták.
2014. szeptember 1-e óta a Lébényi Kézilabda és Szabadidősport Egyesület utánpótlás-neveléssel is foglalkozik, a Győri Audi ETO és a Mosonmagyaróvári Kézilabda Klub felügyelete alatt. 2015 szeptemberétől a gyerekek az ERIMA Bajnokság keretén belül szervezett tornákon is szerepeltek.
A sportprogramok közül kiemelendő egy lovassporthoz köthető esemény, amely jellegéből adódóan mindenképp túlmutat a település határain. A Sajtos-réti fogathajtó kupát hatodik alkalommal rendezték meg 2014 szeptemberében, ahol egész napos programmal várták az érdeklődőket. A versenyen részt vevők kombinált akadályhajtó pályán, vadászhajtásban különböző kategóriákban (póni 1-es, 2-es, nagy 1-es, 2-es, 4-es fogat) mérhették össze tudásukat. A szakmai programot gyermek lovas ügyességi verseny egészítette ki.
Nyáron foci tábor és kézilabda tábor is zajlik a településen. A kézilabdás lányoknak lehetősége volt a Győri ETO külön buszával az ETO saját edzőtermében edzeni, az élsportolókkal találkozni.
Minden évben legalább két alkalommal véradást szervez a Vöröskereszt helyi szervezete, civil szervezetekkel együttműködésben, az iskola egyik épületében. Az iskola épületei csak részben akadálymentesítettek.
A további tervek szerint 2015 decemberében kerül először megvalósításra a *Lébényi Karácsonyi Loholás* című tömegsport rendezvény, melynek az önkormányzat szeretne hagyományt teremteni. 2016 májusában lesz először a *Tüdőlebeny* című, tájékozódási futást és a TrailO-t sportág-népszerűsítő tömegsport rendezvény, ami 2015-ben már szervezés alatt áll. Kiemelendő, hogy itt már külön szerepel a TrailO, azaz a kerekes székes 'tájfutás', amit nem csak mozgáskorlátozottak próbálhatnak ki – így egyfajta érzékenyítő programként az 'egészségesek' is átélhetik, milyen a székhez kötöttség.
A Sportpályához való bejutás, valamint az öltözők részben akadálymentesítettek. A Sportcsarnok és öltözői, egyéb helyiségei részben akadálymentesítettek. Az IKSZT épülete részben

[1] LÁSD: 'IKSZT rendelet' (112/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet)

akadálymentesített. Valamennyi helyszín az elmúlt 4 éven belül felújításon, energetikai korszerűsítésen esett át.

A gyermekek számára további szabadtéri mozgás- és kikapcsolódási lehetőségeket lehetne teremteni, illetve a meglévőeket színesíteni játszótér, park, erdei tornapálya, műfüves pálya kialakításával.
2015 őszén a győri Széchenyi István Egyetem városmarketinggel foglalkozó hallgatói a „Töllősi élménykörút" projektötletet állítottak össze. A projektötlet, mivel kültéri, részben a friss levegőjű Töllősi erdőben, részben a sportpálya környékén kerülne megvalósításra, alkalmas lenne az egészség-megőrzési programok megvalósítására. A városvezetés továbbgondolásra alkalmasnak tartja az egyszerű, de igen kreatív, kalandpark-jellegű ötletet, kiegészítve fogyatékkal élők számára kialakítandó játszótérrel (pl. mobil labirintus változtatható összetétellel; MagicMe játszótéri elemek[2]), akadálymentesítéssel.
Az iskolai nyári szünet, valamint a nyári óvodaleállás idejére a számos tábor ellenére sok családban problémát jelent a gyermekek elhelyezése. Ezen a szünidei programok számának bővítésével, valamint az IKSZT-ben egy napközi kialakításával tudna az önkormányzat javítani.

***h)* gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv**

Az óvodai, iskolai étkeztetést egy vállalkozó biztosítja a településen az önkormányzattal kötött szerződés alapján. A 2014-es évben a nyári szünet teljes időtartama alatt hétfőtől péntekig 10 általános iskolás gyermek étkeztetését oldotta meg az önkormányzat. A kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők számát a 4.1.3. számú táblázat tartalmazza.

***i)* hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei**

Nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése történt volna a szolgáltatások nyújtásakor. Az önkormányzathoz erre vonatkozó észrevétel sem érkezett.

***j)* pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül**

Az önkormányzat évek óta folyamatosan részt vesz a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben. A felsőoktatási szociális ösztöndíjrendszer az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára is elérhetővé kívánja tenni a felsőoktatásban való részvételt.

2.4.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

[2] LÁSD: https://www.indiegogo.com/projects/magikme-playground-everywhere-for-everyone#/

***a)* a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása**

A helyi óvodába, iskolába járhat hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek is. Az általános iskolában már hatodik éve foglalkoznak a sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatásával gyógypedagógus és logopédus bevonásával. Az óvodában a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését egy gyógypedagógus látja el, a beszédhibás gyermekek logopédiai foglalkozásokon vesznek részt. A gyerekekkel szakorvos javaslata alapján gyógy testnevelő foglalkozik (lúdtalp, tartáshiba, gerincbántalmak, hátizom erősítése stb.).

***b)* a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)**

Az óvodára és az iskolára vonatkozó adatokat az alábbi táblázatok tartalmazzák:

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG 2013. év	**1 db**	
Az óvoda telephelyeinek száma	0	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	145	
Óvodai csoportok száma	6	
Az óvoda nyitvatartási ideje:	6.00-16.30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama:	2013.07.29-2013.08.04.	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	14	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	14	1
Gyógypedagógusok létszáma	2	0
Dajka/gondozónő	7	0
Kisegítő személyzet	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

	3-5 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek-csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat-ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2009	211	6	110	1	123	0
2010	194	6	110	1	120	0
2011	177	6	130	1	133	0
2012	174	6	130	1	129	0
2013	175	6	145	1	119	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	119	120	239	59	24,6
2011/2012	126	122	248	53	21,3
2012/2013	142	118	260	50	19,2
2013/2014	136	139	275	41	14,9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	8	7	15	0	0	0	1
2011/2012	8	7	15	0	0	0	1
2012/2013	8	8	16	0	0	0	1
2013/2014	8	8	16	0	0	0	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma a nappali rendszerű oktatásban
	Fő
2010/2011	33
2011/2012	23
2012/2013	33
2013/2014	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

***c)* hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek**

Hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés az oktatás területén a településen nem fordult elő.

***d)* az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések**

A településen egy oktatási intézmény található.

***e)* pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)**

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatások biztosítása a rászorulók számára.

2.4.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
kevés szabadtéri mozgás- és kikapcsolódási lehetőség	játszótér, park, erdei tornapálya, műfüves pálya kialakítása, „Töllősi” élménykörút megvalósítása
szünidei gyermekelhelyezés, ellátás nem megoldott	szünidei programok számának bővítése, az IKSZT-ben egy napközi kialakítása

2.5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

2.5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Az 5.1.1. számú táblázat adatait vizsgálva megállapítható, hogy a településen a munkanélküliség az aktív korú lakosságból a nőket kisebb arányban érinti, mint a férfiakat. A nők munkaerő-piaci esélyegyenlősége tekintetében tehát a településen nem áll fenn probléma. Ez például a településen, illetve a környező településeken található munkahelyek számával, jellegével, az óvoda megfelelő nyitva tartásával, a településen élő nők megfelelő iskolai végzettségével magyarázható.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2009	1108	1080	1055	1044	53	36
2010	1103	1079	1058	1052	45	27
2011	1086	1074	1057	1049	29	25
2012	1086	1057	1058	1036	28	21
2013	1113	1064	1094	1044	19	20

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Ehhez csak korlátozott információkkal rendelkezik az önkormányzat. Az IKSZT által kötelezően Foglalkoztatási Információs Pontként (FIP) szervezett programokról és szolgáltatásokról állnak rendelkezésre adatok. Negyedévente egy alkalommal egy-egy foglalkoztatást segítő program kerül megrendezésre az IKSZT-ben. Ezeken 5-20 látogató szokott jelen lenni, 60-80%-a nő. A rendezvények sokrétűek, de például 2015 augusztusában egy jánossomorjai cég HR munkatársa tartott toborzót, ahol 12 fő volt jelen, ebből 10 hölgy. Ebből 4-en kitöltöttek a helyszínen egy adatlapot, rá 2 hétre pedig már a cégnél dolgozott 2 hölgy a munkanélküli jelentkezők közül. A szervezett programok mellett álláskeresők kérnek segítséget az IKSZT-től. A segítség a nyomtatástól, szkenneléstől kezdve ügyfélkapu létrehozásáig, álláskereső portálokon való eligazodásig, álláskeresésig, önéletrajz elkészítéséig, önéletrajzhoz fénykép készítéséig terjed. Valamennyi segítségnyújtást ingyenesen biztosítja az IKSZT. A szolgáltatásokat hozzávetőlegesen 70 %-ban nők veszik igénybe a jelenléti ívek alapján. Az IKSZT vezető és a FIP-hez kapcsolódó számítógép állomány alkalmas érzékeny adatok kezelésére. Ezen kívül az önkormányzat facebook oldalán havi rendszerességgel kerülnek fel ún. FIP hírek, azaz foglalkoztatást segítő hírek, környékbeli állásajánlatok, stb.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettség nem jellemző a településen. A nők elhelyezkedési lehetőségei jók a településen és környezetében kínált munkahelyeken.

***d)* hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)**

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén nem áll rendelkezésre adat.

2.5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsőde, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen nincs bölcsőde, sem családi napközi. A 2012-es nevelési évben kezdte meg működését az óvoda-bölcsődei csoport, ami segít megoldani azoknak a családoknak a gondját, ahol az édesanya a kisgyermek 2 éves korától szeretne munkába állni. Rendszeres azonban a túljelentkezés, ezért igény mutatkozik bölcsőde kialakítására.

2.5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A településen jelenleg helyettes védőnő működik. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a helyettesítés keretében ellátott védőnői ellátás nem képes maradéktalanul kielégíteni az igényeket, amin a GYET-en lévő védőnő munkába visszatérése tudna elsősorban javítani.
Családtervezésnél előnyt jelent a megfelelő környezet kialakítása. A kisgyermekes anyáknak gondot jelenthet mind a gyalogos közlekedés, mind a közösségi közlekedés. A gyalogos közlekedés érdekében fontos a járdahálózat teljes kiépítése, felújítása, akadálymentesítése, a gyalogosátkelők biztonságossá tétele, biztonságának fokozása.
A buszfordulóban a buszmegállókhoz nincs rávezető járda, egyes buszmegállókban nincs semmilyen járda, a buszra az úttesttel egy szinten lévő helyről kell felszállni, ami – mivel a busztársaság nem közlekedtet mélyépítésű buszokat, még a fogyatékkal nem élők részére is nehézséget okoz. A buszforduló, valamint az egyes öböl és járda nélküli buszmegállók esetében elengedhetetlen a teljes akadálymentesítés mellett a megfelelő buszöböl és rávezető járda, rámpa kialakítása, kiegészítve akadálymentes tájékoztatással.

2.5.4. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A településen a családsegítés ellátásáról szóló 2014. évi beszámoló alapján két esetben fordult elő családon belüli bántalmazás. A nőket érő, illetve a családon belüli erőszak jellemzője ugyanakkor, hogy a bántalmazás az esetek döntő többségében titokban marad, a sértett nem beszél róla, szégyelli azt, ami történt vele. Fontos lenne egy nőknek szóló tájékoztatás arról, hogy a bántalmazást elszenvedettek hova fordulhatnak segítségért.

2.5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben a mosonmagyaróvári Családok Átmeneti Otthona nyújt lakhatási, megélhetési segítséget az arra rászoruló családoknak.

2.5.6. A nők szerepe a helyi közéletben

Lébényben a polgármester és a helyi önkormányzati képviselők is mind férfiak, a Lébényi Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője nő. A civil szervezetekben vezetői szerepet vállalt nők száma jelentős.
Természetesen fontos lenne, hogy több nő vegyen részt a közügyekről való döntési mechanizmusban, de ez egy olyan probléma, melynek megoldására intézkedés nem hozható.

2.5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen nem került azonosításra a nőket fokozottan érintő társadalmi probléma, így annak felszámolására irányuló kezdeményezés sem volt.

2.5.8. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
kevés hely az óvoda-bölcsődei csoportban	bölcsőde kialakítása
járdák rossz állapota	járdaépítés
buszforduló, buszmegálló nem megfelelő állapota, kialakítása	buszforduló, buszmegálló fejlesztése
családon belüli erőszak titokban marad	tájékoztatás az igénybe vehető segítségről különböző fórumokon

2.6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

2.6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A település népességének kormegoszlása az elöregedő társadalomra jellemző képet mutat. Az öregedési index 2009-ben még csak 93,5 % volt, 2013-ban pedig már 104 %. 2013-ban az állandó népesség 19,3 %-át a 65 éves és idősebb nők, 12,4 %-át pedig a 65 éves és idősebb férfiak alkotják. 2013-ban a 65 éves és idősebb korosztály 61,2 %-a nő, 38,8 %-a férfi.
A nyugdíjak átlagos összegére vonatkozóan csupán járási szinten állnak rendelkezésre adatok (pl. 2012-ben 104 680 Ft), ez alapján elmondható, hogy az némileg elmarad az országos és a megyei átlagtól.
A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők számára vonatkozó adatok azt mutatják, hogy hogy lényegesen többen részesülnek ilyen ellátásban, mint amekkora a 64 éven felüliek száma (6.1.1. számú táblázat). Ez arra utal, hogy jelentős hányadot tehetnek ki a nem öregségi nyugdíjra, hanem más nyugdíjszerű ellátásokra (pl. rokkantsági és rehabilitációs ellátások, özvegyi nyugdíj, árvaellátás) jogosultak. A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők többségét a nők alkotják. Az elmúlt évek során a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők számában csökkenő tendencia érvényesült.
A településen időskorúak járadékában nem részesült senki.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2009	345	520	865
2010	340	506	846
2011	347	520	867
2012	330	507	837
2013	318	497	815

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 6.3.1. számú táblázat a nappali ellátásban részesülő időskorúak számának, valamint a 65 év feletti lakosság számán belüli arányának alakulását mutatja. Az ellátásban részesülők száma, aránya a vizsgált időszakban stagnált.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	65 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2009	476	11	2,3
2010	479	11	2,2
2011	494	13	2,6
2012	505	13	2,5
2013	503	12	2,3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2.6.2. Idősek munkaerő-piaci helyzete

***a)* idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága**

A településen alacsony az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma. Nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy a már nyugdíjas személyek vállalnak-e munkát kereset kiegészítésként.

***b)* tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)**

Az aktív nyugdíjas évek hasznos eltöltésének lehetőségét termeti meg a Nyugdíjasok Lébényi Egyesülete, mely 1995-ben alakult azzal a céllal, hogy közösségi színteret és programokat biztosítson a szépkorúak számára. Kéthetente klubfoglalkozást tartanak az IKSZT Közösségi Házban. Ezen belül előadásokat, ünnepi megemlékezéseket, kulturális bemutatókat, kirándulásokat, kreatív foglalkozásokat, vidám összejöveteleket, versenyeket, túrákat stb. szerveznek.
A 3.2.2. számú táblázat adataiból látható, hogy a munkanélküliség nem érinti jelentős mértékben a településen élő idősebb korosztályt, így foglalkoztatásukat támogató programok sem kerültek megszervezésre.

***c)* hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén**

Nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy a foglalkoztatás területén a településen bárkit hátrányos megkülönböztetés ért volna.

2.6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Egy helyi termék és kézműves piac kialakítása, ahová elsősorban helyi és környékbeli termelőket, kézműveseket várna az önkormányzat, jelentősen megkönnyítené a nehezen mozgó idősek bevásárlását, jó minőségű termékekhez jutását. A piac kialakításánál kiemelt szempont lenne a teljes akadálymentesítés, beleértve az építendő nyilvános mosdókat is; külön szempont az akadálymentesített, korszerű tájékoztatás is a piac területén – figyelembe véve nem csak a fogyatékkal élők, hanem az időskorúak igényeit is.

Az idős lakosságot is érintő probléma, hogy a buszfordulóban a buszmegállókhoz nincs rávezető járda, egyes buszmegállókban nincs semmilyen járda, a buszra az úttesttel egy szinten lévő helyről kell felszállni, ami – mivel a busztársaság nem közlekedtet mélyépítésű buszokat, még a fogyatékkal nem élők részére is nehézséget okoz. A buszforduló, valamint az egyes öböl és járda nélküli buszmegállók esetében elengedhetetlen a teljes akadálymentesítés mellett a megfelelő buszöböl és rávezető járda, rámpa kialakítása, kiegészítve akadálymentes tájékoztatással.

***a)* az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése**

Az önkormányzat az alábbi szociális alapszolgáltatásokat biztosítja:

a) étkeztetés,
b) házi segítségnyújtás,

c) családsegítés,
d) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
e) időskorúak nappali ellátása,
f) fogyatékosok nappali ellátása és
g) hajléktalanok nappali ellátása.

Az önkormányzat az alábbi szakosított szociális ellátásokat biztosítja:

a) átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény:
aa) hajléktalanok átmeneti szállása.

A szociális szolgáltatásokat az önkormányzat a Mosonmagyaróvár Térségi Társulás Társulási Megállapodása alapján, a KESZI és a Kistérségi Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgáltató Központ útján biztosítja.

Étkeztetés
Azoknak a szociálisan rászorult személyeknek biztosít napi egyszeri meleg étkezést, akik önmaguk illetve eltartottjaik részére, tartósan vagy átmeneti jelleggel, koruk, egészségi állapotuk, fogyatékosságuk, pszichiátriai - vagy szenvedély betegségük, hajléktalanságuk miatt nem képesek biztosítani. Az étkeztetés a lakosság szükségleteinek megfelelően, (munkanapokon, illetve igény szerint munkaszüneti és ünnepnapokon) egyszeri meleg étel biztosításával történik.

Házi segítségnyújtás
A házi segítségnyújtás célja, hogy a szolgáltatást igénybe vevőnek segítségére legyen a mindennapi tevékenységében. Az ellátott saját lakásában, lakókörnyezetében marad, és segítséggel az önálló életvitelét folytathatja. Az ellátás keretében szakképzett házi gondozó nyújt segítséget az alapvető ápolási-gondozási feladatok elvégzésében.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás állandó készenlétben működik. A rászoruló otthonában egy, a nap 24 órájában működő jelzőkészüléket helyeznek el a szolgáltatást nyújtó intézmény munkatársai. Ha baj történik (pl. elesik és nem tud felkelni) ezen a jelzőkészüléken keresztül kérhet segítséget egy központtól. A segélyhívásra az ellátott lakására 30 percen belül egy szakképzett gondozó érkezik, aki elhárítja a vészhelyzetet, vagy megszervezi annak az elhárítását. A segítségnyújtás nem folyamatos, mindig csak a hívástól a vészhelyzet megoldásáig tart, így ezt a segítési formát általában azok igénylik, akik önerőből vagy környezetük segítségével még teljes körűen képesek gondoskodni magukról, de a biztonságérzetük növelése érdekében szükség szerint gyorsan, egyszerűen és a nap minden órájában elérhető segítségre szeretnének támaszkodni.

Idősek Klubja
Az idősek klubjában az idős ember napközben (hétfőtől-péntekig, 07:30-tól 15:30-ig) az otthonán kívül lehet korabeli társaságban. Az ellátás elsősorban a tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyekre terjed ki. A szolgáltatások körébe tartoznak többek között a szabadidős programok, szükség szerint az étkezés biztosítása, alapvető higiéniai szükségletek kielégítése, az egészségügyi alapellátáshoz és szakellátáshoz való hozzájutás segítése, segítség hivatalos ügyek intézésében, életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése, szervezése. A klubtagok egy közösség tagjai, mely bizonyítottan jó hatással van a mentális állapotra, szűnik az

egyedül lét, a magány által kialakuló rossz hangulat. A társas támogatás jelentősége idős korban rendkívül fontos, bizonyítottan jó hatással van a közérzetre, az időskori „jól” létre.
A szolgáltatást viszonylag kevesen veszik igénybe, mert az idősek még napközben, pár órára sem szívesen szakadnak el megszokott környezetükből. Fontos lenne a kihasználtság növelése, ami miatt azonban létszámbővítés válna indokolttá, ami nagyon nehéz a szociális szférában. Sajnos a KESZI folyamatos munkaerőhiánnyal küszködik, ezért fontos lenne olyan program megvalósítása, ami biztosítja a szociális szféra munkaerő ellátását.
Az Idős Klub épülete még nem esett át felújításon, pedig nagyon indokolt lenne.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális és közművelődési programok helye a győri Zichy Látogatóközpont által fenntartott Szent Jakab Zarándokház és Látogatóközpont, az IKSZT Közösségi Ház és a Civil Centrum. A Látogatóközpont és az IKSZT közötti együttműködés jó és aktív.
A Látogatóközpont részben akadálymentesített. Az önkormányzati fenntartású Civil Centrum részben akadálymentesített. Az IKSZT épülete mozgáskorlátozottak részére teljesen akadálymentesített, valamennyi szolgáltatás megvalósítható számukra, továbbá látássérültek részére részben akadálymentesített. Az IKSZT rendelkezik indukciós hurokkal, mely mind az IKSZT-ben, mind a Civil Centrumban, de adott esetben a jó együttműködésnek köszönhetően a Látogatóközpontban is használható.
Számos civil szervezet rendez kulturális eseményeket az önkormányzaton kívül. Ezek helyszíne a korábban felsoroltak, vagy pedig szabadtéri rendezvények. A szabadtári helyszínek vagy részlegesen, vagy nem akadálymentesítettek. Az önkormányzat tervei szerint kiemelten fontos ezen helyszínek teljes akadálymentesítetté tétele.
A későbbiekben Helyi Termék Piac létrehozását is tervezi az önkormányzat, kulturális programokkal (látogatószám növelés céljából is) kiegészítve, e helyszín kialakításánál is kiemelten fontos a teljes akadálymentesítés megvalósítása.
Alkalmanként a közoktatási intézményekben is zajlik kulturális program. Valamennyi közoktatási épület az önkormányzat tulajdonában van. Sajnos az akadálymentesítés még csak részleges, de az önkormányzat tervezi a teljes akadálymentessé tételét, amint erre sikerül valamilyen forrást szerezni.

c) idősek informatikai jártassága

Az eMagyarország Pontot (eMoP) üzemeltető eTanácsadó (ID szám: 3924) véleménye szerint az idősek informatikai jártassága vegyes képet mutat. Egy kisebb hányaduk meglepően jártas, és saját unokáiktól is folyamatosan tanulnak. Részben ez az oka a meghirdetett nagyinet programok alacsony látogatottságának. (Ezzel szemben az is megállapítható, hogy a fiatalok, 12-29 évesek informatikai jártassága csak a közösségi oldalak alapvető felhasználói szintű alkalmazásáig terjed ki, és számos hiányosság érzékelhető ebben a korosztályban is.) Elmondható, hogy a nyugdíjasoknak már van egy olyan rétege (kortól függetlenül), aki meglepően jártas és gyakorlatias. Aki nem, az igényelhet szolgáltatást, az IKSZT-ben üzemelő eMoP-ban. Az eddigi gyakorlat szerint Erzsébet programos, Otthon melege programos pályázatokhoz, Ügyfél Kapu kialakításához kaphatnak segítséget. Az eMoP idősek számára akadálymentesen megközelíthető. Az

önkormányzat Facebook oldalának mérései szerint az oldal látogatóinak felét 40 évnél idősebb nők teszik ki, ennek is jelentős hányadát 50 évnél idősebbek alkotják.

2.6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Lébényben két nyugdíjas közösség működik. A Hagyományőrző Orchidea Klub (jogi személyiség nélküli közösség) a Civil Centrumban szokta tartani összejöveteleit, míg a Nyugdíjasok Lébényi Egyesülete, melynek taglétszáma 100 fő fölött van, az IKSZT-ben tart rendszeres összejöveteleket. A nyugdíjasok egymásra figyelnek, a közösségi animátor véleménye szerint közöttük az információ-áramlás gyors. Az IKSZT épülete a rendezvények mellett irodaként is funkcionál a nyugdíjasoknak.

A Vöröskereszt helyi szervezete, valamint az önkormányzat együttműködésben minden esztendőben 1-1 programmal és tárgyi segítségnyújtással is támogatja az időseket.

Az EFI-vel együttműködésben minden évben legalább 1 alkalommal ingyenes egészségügyi szűrés kerül megrendezésre a városban.

A „Hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségét támogató programok a Mosonmagyaróvári Járásban" című, ÁROP-1.A.3-2014-2014-0065 számú projekt keretében 2015 során tájékoztató fórum volt az időskori demenciáról és az Alzheimer-kórról, szakorvosok bevonásával mind idősek és mind családtagok részére. Ezeket a programokat az IKSZT akár együttműködésben, akár önállóan, de mindenképpen folytatni szeretné.

2015 őszén városmarketinggel foglalkozó, a Budapesti Gazdasági Főiskolán tanuló hallgatók egy városfejlesztési projektötletet állítottak össze, mely tartalmaz egy idősotthont, mely megoldást jelentene az ápolást, gondozást igénylő idősek elhelyezésére. A városvezetés továbbgondolásra alkalmasnak tartja az ötletet, ha sikerül hozzá megfelelő pályázati forrást találni. E projektötlet sarkalatos pontja szintén a megfelelő munkaerő biztosítása.

2.6.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
nehezen mozgó idősek számára a bevásárlás nehézséget jelent	helyi piac kialakítása
járdák rossz állapota	járdaépítés
buszforduló, buszmegálló nem megfelelő állapota, kialakítása	buszforduló, buszmegálló fejlesztése
Idős Klub szolgáltatást viszonylag kevesen veszik igénybe	olyan program megvalósítása, ami biztosítja a szociális szféra munkaerő ellátását
ápolást, gondozást igénylő idősek elhelyezése nem megoldott	idősotthon létrehozása
Idős Klub épülete nem megfelelő állapotú	épület felújítása

2.7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

2.7.1. A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

***a)* fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)**

A fogyatékkal élők foglalkoztatottságára vonatkozóan nem állnak rendelkezésre pontos statisztikai adatok.

***b)* hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén**

Nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy a foglalkoztatás területén a településen bárkit hátrányos megkülönböztetés ért volna.

***c)* önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok**

Önálló életvitelt támogató programok kezdeményezése tervben van, de jelenleg nincs se szolgáltatás, se intézmény e téren.

2.7.2. Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A 7.1.1. számú táblázat a megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők számát mutatja be.
A fogyatékkal élők a településen jellemzően saját lakókörnyezetükben, családjukkal élnek, fogyatékos személy nappali ellátásában nem részesült senki.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2009	10	1
2010	9	1
2011	115	1
2012	111	1
2013	110	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2.7.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

***a)* települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége**

Lébény Város Önkormányzata tisztában van azzal, hogy akadálymentesítés az, amikor mindenki számára egyenlő eséllyel használható valamennyi tér és szolgáltatás. Ez egyelőre nem valósult meg. Valamennyi épület csak részlegesen akadálymentes. Az óvoda, az IKSZT és az Idősek Klubja bír indukciós hurokkal. Valamennyi épületbe a bejutás mozgáskorlátozottak számára akadálymentes, de pl. a hivatalban és a Civil Centrumban csak ennyi az akadálymentesség. Az IKSZT-ben, az óvodában és az Idősek Klubjában van akadálymentes WC (mozgáskorlátozottak részére). A látássérültek akadálymentesítése megoldatlan, a hallássérültek akadálymentesítése töredékesen megoldott. Az általános iskola és az óvoda épülete is csak részlegesen akadálymentesített.

***b)* közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége**

A sportpálya és a sportcsarnok akadálymentesen megközelíthető, de nem akadálymentesítettek. Az IKSZT nyújtotta szolgáltatások hallássérülteknek és mozgáskorlátozottaknak hozzáférhető.
Az önkormányzat honlapja és facebook oldala, az általa megjelentetett újság nem akadálymentesített.

***c)* munkahelyek akadálymentesítettsége**

Teljes akadálymentesített munkahelyről nem tudunk, de részlegesen akadálymentes munkahelyek – a fent említetteken kívül – az Ipari Parkban is találhatók a településen.

***d)* közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége**

A járdák állapota nem megfelelő, helyenként használhatatlan, nem hogy akadálymentesített. Az önkormányzat önerejéből 2014-2015-ben több utcát burkolt (útburkolat), egy kerékpárút kritikus szakaszát burkoltatta újra, valamint egy hiányos szakaszon járdát építtetett, aminek a kimenetei már részlegesen akadálymentesek. A távlati tervek szerint a teljes járdahálózat teljes akadálymentesítését szeretnénk elérni.
A Mosonszentmiklóssal közös vasútállomás akadálymentesen nem érhető el. Az állomás akadálymentesen nem átjárható. A tömegközlekedést szolgáló buszok jelentős része nem akadálymentes (pl. nem alacsonypadlós).
A fogyatékkal élőket is érintő probléma, hogy a buszfordulóban a buszmegállókhoz nincs rávezető járda, egyes buszmegállókban nincs semmilyen járda, a buszra az úttesttel egy szinten lévő helyről kell felszállni, ami – mivel a busztársaság nem közlekedtet mélyépítésű buszokat, még a fogyatékkal nem élők részére is nehézséget okoz. A buszforduló, valamint az egyes öböl és járda nélküli buszmegállók esetében elengedhetetlen a teljes akadálymentesítés mellett a megfelelő buszöböl és rávezető járda, rámpa kialakítása, kiegészítve akadálymentes tájékoztatással.

***e)* fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)**

Fogyatékkal élők részére helyi szolgáltatások nem állnak rendelkezésre. Közlekedésileg csak 1-1 vasúti járat akadálymentes.

***f)* pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)**

A településre nem jellemző, de több alkalommal megvalósultak érzékenyítő programok járási és helyi szervezésben, együttműködésben mind az iskolában, mind az IKSZT-ben.

2.7.4. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
akadálymentesítés hiánya középületekben	teljes és valós akadálymentesítés valamennyi középületben
járdák rossz állapota	járdaépítés
buszforduló, buszmegálló nem megfelelő állapota, kialakítása	buszforduló, buszmegálló fejlesztése
érzékenyítő programok hiánya	érzékenyítő programok szervezése
önálló életvitelt támogató programok, intézmény, szolgáltatás hiánya	önálló életvitelt támogató programok megvalósítása, intézményhálózat és szolgáltatás járási, térségi feltérképezése, együttműködés kialakítása

2.8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

***a)* a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)**

Közfeladatot ellátó civil szervezetek 2015-ben:

- Lébényi Önkéntes Tűzoltó Egyesület – együttműködnek a lébényi tűzoltósággal
- Lébényi Polgárőr Egyesület – felszámolás alatt
- A Magyar Vöröskereszt Helyi Alapszervezete

Ezen kívül további 6 civil szervezet bonyolít le rendszeresen valamelyik területen jótékonysági akciót, rendezvényt (Egyesület Lébényért, Első Lébényi Lokálpatrióta Egyesület, Gyermekeinkért Alapítvány, "Játék-vár" Szülők az Óvodásokért Egyesület, Lébényi Motoros Egyesület, Nyugdíjasok Lébényi Egyesülete)
Partnerségi megállapodásokról nincs tudomásunk, e téren még további közösségi fejlesztésre van szükség.

***b)* önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása**

Az önkormányzat a civil szervezeteknek nyújtott támogatási rendszeren keresztül támogatja az egyházakat is. Az IKSZT-ben évente átlagosan, egyházközségenként 3-4 alkalommal valósulnak meg olyan programok, melyeket valamelyik egyházközség szervez és az IKSZT biztosítja a technikai feltételeket. A Győri Egyházmegye kezelésében lévő Szent Jakab Zarándokház és Látogató Központban is valósulnak meg olyan kulturális programok, melyekben az önkormányzat részéről a polgármester vagy a művelődésszervező közreműködik.
Több civil szervezet (pl. Első Lébényi Lokálpatrióta Egyesület, Nyugdíjasok Lébényi Egyesülete, az énekkarok egyesületei) együttműködnek az egyházakkal és az önkormányzattal, elsősorban kulturális rendezvények megvalósításában (pl. Város Napok, Holdkórusok Találkozója, stb.)
A Lébényi Német Önkormányzat aktívan részt vesz a német nyelv oktatásában és együttműködik több kulturális rendezvény szervezésében, végrehajtásában az önkormányzattal és a civil szervezetekkel.

***c)* önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség**

- Mosonmagyaróvári Térségi Társulás (Lébény polgármestere tölti be a Szociális Bizottság elnöki tisztét)
- Mosonmagyaróvári Nagytérségi Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás (hulladéklerakó és szelektív hulladékgyűjtő állomások működnek a városban is)
- Rábcatorok Regionális Partnerség („*Múlttal a jövőért*” projekt kiadványainak szerkesztésében az önkormányzat munkatársai is részt vettek)
- Szigetköz–Mosoni-sík LEADER HACS (2007-2015 között Lébény polgármestere elnökségi tag is volt)

- Szigetköz Turizmusáért Egyesület (TDM) (elnökségi tagság)

***d)* a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége**

A Lébényi Német Önkormányzat rendszeresen támogatást nyújt az óvoda, iskola és a Nyugdíjasok Lébényi Egyesülete számára.

***e)* civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége**

A Magyar Vöröskereszt Helyi Alapszervezete évente 2 alkalommal véradást, valamint rendszeresen hátrányos helyzetűeket támogató programokat szervez: ruhaosztást, egészségügyi segédeszközosztást.
Ezen kívül további 6 civil szervezett bonyolít le rendszeresen valamelyik területen jótékonysági akciót, rendezvényt (Egyesület Lébényért, Első Lébényi Lokálpatrióta Egyesület, Gyermekeinkért Alapítvány, "Játék-vár" Szülők az Óvodásokért Egyesület, Lébényi Motoros Egyesület, Nyugdíjasok Lébényi Egyesülete).
Partnerségi megállapodásokról nincs tudomásunk, e téren még további közösségi fejlesztésre van szükség.

***f)* for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.**

Jelenleg ez nem jellemző a településre. A mecenatúra és tartós szponzorációs kapcsolatok kiépítése a for-profit szektorral tervben van az IKSZT részéről, vállalkozói klub kialakításával egyetemben.

2.9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

***a)* a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába**

A HEP kialakításakor 2015 őszén egy ún. ’open space’ közösségfejlesztési módszerrel végrehajtott fórumot tartott az önkormányzat az IKSZT-ben, melyre a civil szervezetek, az érintett szakemberek és a képviselők egyaránt meghívást kaptak.
2014 decemberében három fókuszcsoportos vizsgálat zajlott településfejlesztési témakörökben, ahol a fókuszcsoportok tagjai a helyi lakosokból kerültek ki szakértői mintavétel alapján. Ennek eredményei felhasználásra kerültek a HEP elkészítésében.

***b)* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.**

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

3. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3.1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. adathiány 2. önkormányzati bérlakások állapota elavult 3. önkormányzati bérlakások száma nem elegendő 4. buszközlekedési lehetőségek nem megfelelőek 5. rendelkezésre álló kommunikációs csatornák nem elég hatékonyak 6. lakosság aktivitásának hiánya, nem megfelelő számú érdeklődő	1. járási szociálpolitikai kerekasztalhoz csatlakozás 2. önkormányzati társasház energetikai fejlesztése 3. önkormányzati bérlakások számának bővítése 4. buszközlekedést biztosító társaságnak a probléma jelzése 5. helyi közösségi rádió kialakítása 6. olyan jellegű helyi közösségi programok szervezése, melyek aktivizálnák, kimozdítanák a lakosság minden korosztályát
Gyermekek	1. kevés szabadtéri mozgás- és kikapcsolódási lehetőség 2. szünidei gyermekelhelyezés, ellátás nem megoldott	1. játszótér, park, erdei tornapálya, műfüves pálya kialakítása, „Töllősi” élménykörút megvalósítása 2. szünidei programok számának bővítése, az IKSZT-ben egy napközi kialakítása
Idősek	1. nehezen mozgó idősek számára a bevásárlás nehézséget jelent 2. járdák rossz állapota 3. buszforduló, buszmegálló nem megfelelő állapota, kialakítása 4. Idősek Klubja szolgáltatást viszonylag kevesen veszik igénybe, munkaerőhiány 5. ápolást, gondozást igénylő idősek elhelyezése nem megoldott 6. Idősek Klubja épület nem megfelelő állapotú	1. helyi piac kialakítása 2. járdaépítés 3. buszforduló, buszmegálló fejlesztése 4. olyan program megvalósítása, ami biztosítja a szociális szféra munkaerő ellátását 5. idősotthon létrehozása 6. épület felújítása
Nők	1. kevés hely az óvoda-bölcsődei csoportban 2. járdák rossz állapota 3. buszforduló, buszmegálló nem megfelelő állapota, kialakítása 4. családon belüli erőszak titokban marad	1. bölcsőde kialakítása 2. járdaépítés 3. buszforduló, buszmegálló fejlesztése 4. tájékoztatás az igénybe vehető segítségről különböző fórumokon

Fogyatékkal élők	1. akadálymentesítés hiánya középületekben 2. járdák rossz állapota 3. buszforduló, buszmegálló nem megfelelő állapota, kialakítása 4. érzékenyítő programok hiánya 5. önálló életvitelt támogató programok, intézmény, szolgáltatás hiánya	1. teljes és valós akadálymentesítés valamennyi középületben 2. járdaépítés 3. buszforduló, buszmegálló fejlesztése 4. érzékenyítő programok szervezése 5. önálló életvitelt támogató programok megvalósítása, intézményhálózat és szolgáltatás járási, térségi feltérképezése, együttműködés kialakítása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint **intézkedés címe, megnevezése**	Az intézkedésbe bevont **aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst**
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	1. járási szociálpolitikai kerekasztalhoz csatlakozás 2. önkormányzati társasház energetikai fejlesztése 3. önkormányzati bérlakások számának bővítése 4. buszközlekedést biztosító társaságnak a probléma jelzése 5. helyi közösségi rádió kialakítása 6. olyan jellegű helyi közösségi programok szervezése, melyek aktivizálnák, kimozdítanák a lakosság minden korosztályát	1. polgármester 2. polgármester 3. polgármester 4. polgármester 5. polgármester, IKSZT vezető 6. polgármester, IKSZT vezető, művelődésszervező
Gyermekek	1. játszótér, park, erdei tornapálya, műfüves pálya kialakítása, „Töllősi” élménykörút megvalósítása 2. szünidei programok számának bővítése, az IKSZT-ben egy napközi kialakítása	1. polgármester 2. polgármester, IKSZT vezető
Idősek	1. helyi piac kialakítása 2. járdaépítés 3. buszforduló, buszmegálló fejlesztése 4. olyan program megvalósítása, ami biztosítja a szociális szféra munkaerő ellátását 5. idősotthon létrehozása 6. Idősek Klubja épület felújítása	1. polgármester 2. polgármester 3. polgármester 4. polgármester 5. polgármester 6. polgármester
Nők	1. bölcsőde kialakítása 2. tájékoztatás az igénybe vehető segítségről különböző fórumokon	1. polgármester, óvodavezető 2. IKSZT vezető

Fogyatékkal élők	1. teljes és valós akadálymentesítés valamennyi középületben 2. érzékenyítő programok szervezése 3. önálló életvitelt támogató programok megvalósítása, intézményhálózat és szolgáltatás járási, térségi feltérképezése, együttműködés kialakítása	1. polgármester 2. IKSZT vezető 3. IKSZT vezető

3.2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	járási szociálpolitikai kerekasztalhoz csatlakozás	adathiány	adatok feltárása		kapcsolatfelvétel a járási szociálpolitikai kerekasztallal	polgármester	2020. december 31.		rendelkezésre állnak	
2	önkormányzati társasház energetikai fejlesztése	önkormányzati bérlakások elavult állapota	bérlakások állapotának javulása		pályázat benyújtása	polgármester	2020. december 31.		pénzügyi erőforrásra pályázni szükséges	
3	önkormányzati bérlakások számának bővítése	kevés számú önkormányzati bérlakás	bérlakások számának növelése		pályázat benyújtása, lakások kialakítása	polgármester	2020. december 31.		pénzügyi erőforrásra pályázni szükséges	
4	buszközlekedést biztosító társaságnak a probléma jelzése	buszközlekedési lehetőségek nem megfelelőek	a járatok összehangolásának, sűrűségének javulása		tárgyalás kezdeményezése	polgármester	2020. december 31.		rendelkezésre állnak	
5	helyi közösségi rádió kialakítása	rendelkezésre álló kommunikációs csatornák nem elég hatékonyak	információ hatékonyabb átadása, szélesebb kör elérése		pályázat benyújtása	polgármester IKSZT vezető	2020. december 31.		pályázni szükséges	
6	helyi közösségi programok szervezése, melyek aktivizálnák, kimozdítanák a lakosság minden korosztályát	lakosság aktivitásának hiánya	magasabb számú érdeklődő a programokon, lakosság aktivitása élénkül		programok szervezése	polgármester IKSZT vezető művelődésszervező	2020. december 31.		rendelkezésre állnak, pályázni szükséges	

II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	játszótér, park, erdei tornapálya, műfüves pálya kialakítása, „Töllősi” élménykörút megvalósítása	kevés szabadtéri mozgás- és kikapcsolódási lehetőség	több szabadtéri mozgás- és kikapcsolódási lehetőség		pályázat benyújtása	polgármester	2020. december 31.		pályázni szükséges	
2	szünidei programok számának bővítése, az IKSZT-ben egy napközi kialakítása	szünidei gyermekelhelyezés, ellátás nem megoldott	szünidei gyermekelhelyezés megoldódik		programok szervezése, napközi kialakítása	polgármester IKSZT vezető	2020. december 31.		rendelkezésre állnak	
III. A nők esélyegyenlősége										
1	bölcsőde kialakítása	kevés hely az óvoda-bölcsődei csoportban	gyermekek elhelyezése megoldódik		pályázat benyújtása	polgármester óvodavezető	2020. december 31.		pályázni szükséges	
2	járdaépítés	járdák rossz állapota	járdák állapota javul		pályázat benyújtása	polgármester	2020. december 31.		pályázni szükséges	
3	buszforduló, buszmegálló fejlesztése	buszforduló, buszmegálló nem megfelelő állapota, kialakítása	buszforduló, buszmegálló állapota javul		pályázat benyújtása	polgármester	2020. december 31.		pályázni szükséges	
4	tájékoztatás az igénybe vehető segítségről különböző fórumokon	családon belüli erőszak titokban marad	információ ellátottság		újságcikk írása, honlapon tájékoztatás	IKSZT vezető	2020. december 31.		rendelkezésre állnak	
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	helyi piac kialakítása	nehezen mozgó idősek számára a bevásárlás nehézsége	könnyebbé válik a bevásárlás, jó minőségű termékek elérése		pályázat benyújtása	polgármester	2020. december 31.		pályázni szükséges	
2	program megvalósítása,	Idősek Klubja szolgáltatást	javuló munkaerő ellátottság és		pályázat benyújtása	polgármester	2020. december 31.		pályázni szükséges	

	ami biztosítja a szociális szféra munkaerő ellátását	viszonylag kevesen veszik igénybe, munkaerőhiány	kihasználtság							
3	idősotthon létrehozása	ápolásra, gondozásra szoruló idősek elhelyezése megoldatlan	ápolásra, gondozásra szoruló idősek elhelyezése megoldódik		pályázat benyújtása	polgármester	2020. december 31.		pályázni szükséges	
4	Idősek Klubja épület felújítása	épület nem megfelelő állapotú	idősek környezete szépül		pályázat benyújtása	polgármester	2020. december 31.		pályázni szükséges	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	teljes és valós akadálymentesít és valamennyi középületben	akadálymentesít és hiánya középületekben	település valamennyi középülete akadálymentesít etté váljon		pályázat benyújtása	polgármester	2020. december 31.		pályázni szükséges	
2	érzékenyítő programok szervezése	érzékenyítő programok hiánya	érzékenyítő programok megvalósulása		program szervezése	IKSZT vezető	2020. december 31.		rendelkezésre állnak	
3	önálló életvitelt támogató programok megvalósítása, intézményhálózat és szolgáltatás járási, térségi feltérképezése, együttműködés kialakítása	önálló életvitelt támogató programok, intézmény, szolgáltatás hiánya	fogyatékkal élők támogatása önálló életvitel kialakításában		program szervezése, intézmény létrehozása, szolgáltatás szervezése	IKSZT vezető	2020. december 31.		rendelkezésre állnak	

3.3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy a HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:
- a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása,
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz a HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Szilágyi Dániel felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtenni a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen,
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden**,** az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló

szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.
A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén a HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.
Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben a HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.
A HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

3.4. Elfogadás módja és dátuma

I. Lébény város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Lébény város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és …… számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum Aláírás

A Lébény Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum Partner aláírás

Dátum Partner aláírás

Dátum Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék[3]

NÉV[4]	HEP részei[5]										Aláírás[6]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

[3] Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

[4] A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

[5] A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

[6] Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

LÉBÉNY

2015